

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKKALK

Demirel, üç kâğıt fabrikasının
temelini attı. — Gazeteler —

Tüten bacalar!..

Servet Yolunu arayan adam...

Buralarda olacak.
"Servet Yolu" hangisi
biliyor musunuz?

Vallahi ben buralı değilim.
"Cennet Yolu" var biraz aşağıda.
Sonra şu yol da
Teşvikiye çıkıyor...

Beyefendi, ben biliyorum "Servet
Yolu"nu. İki yüz liranız varsa
yanınızda size göstereyim...

İyi iş vallahi, bir yol
göstermek için iki yüz lira...

Üzerimde birkaç yüz lira var,
aina bunlarla "Servet Yolu"nu
nasıl bulacağız, onu anılamadım...

Bakın, "Servet Yolu" işte burasıdır. Servete giden yol
Türkiye İş Bankasından geçer. 6 Ekime kadar
en az 200 liralık bir hesap açtırsanız 15 MİLYON
liralık 1967 ikramiye plânının ikinci çekilişine
siz de katılabilirsiniz. Talihiniz açık olsun...

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 6404 — 132)

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 13 Sayı: 37 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 6 Eylül 1967

Seçim Özgürlüğü!

GEÇENLERDE Beyoğlu'nda gıstırap çeken güzel bir kadın gördüm. Şık mağazalardan birindeydi. Tezgâhın üstüne yığılmış kumaşlardan birini alıyor, birini bırakıyor, karara varamıyordu. Renk renk, çeşit çeşit kumaşların hangisi uygundu kendisine? Hangisi yakıştırdı? Bir ara sarışın başını kaldırdı, yardım diler gibi çevresine baktı, sıcağından ve sıkıntıdan terlemişti.

Acıdım kadına.

Bazı kişiler vardır, hayatları seçim zorluğu içinde geçer. Otomobil alırken marka seçmek, para yatırırken banka seçmek, seyahat için memleket seçmek, ameliyat olacakken doktor seçmek, uçağa binerken şirket seçmek, apartman alırken semt seçmek, yemek için lokanta seçmek, dâvete giderken elbise seçmek, eğlence için gece kulübü seçmek...

Küçük bayan, bir arkadaşının partisine gidecektir. Gardrobun önünde çakılır kalır:

— Acaba hangisini giysem?

Şu mavilinin modası geçmiş, turuncu çok giyildi, kırmızının etkileri uzun, kahverengi biraz kalınca, beyaz fena değil, camgöbeği fazla kapalı, eflâtuna ne dersiniz? Siyah da göz alıcı hani!

Birini alır, birini atar, birini alır, birini atar... Ooof, hayat ne zor! Küçük hanım partiye gitmeden yorulmuştur.

Ne var ki bu kadar yorucu olmasına rağmen «seçmek» özgürlüktür. Seçmeden, seçmeden özgür olur mu insan? Okuyacağı kitabı seçmek, alacağı gazeteyi seçmek, yaşayacağı evi seçmek, gideceği tiyatroyu seçmek ve bütün bunları özgürce seçmek...

Gerçi bütün bunları yapamayan vatandaşlarımız da vardır:

On dördünde kara çarşafın çuvalına sokulan bir kız düşünün, giyeceği elbiseyi bile seçmek hakkına sahip değildir bu kız...

On beşinde yüzünü görmediği kocaya verilen bir kız düşünün, hayat arkadaşını seçmek hakkına sahip değildir bu kız...

Köyünde okul bulunmayan bir köylü çocuğu düşünün, değil okulunu seçmek, okula gitmek hakkına sahip değildir bu çocuk...

Okul çağındayken kara sapa'nın ardına koşulan köylü kardeşi düşünün, mesleğini seçmek hakkına sahip değildir bu kardeş...

Hayatında köyünden dışarı çıkmamış ihtiyarı düşünün, gezeceği yerleri seçmek hakkını yitirmiştir bu ihtiyar...

Hastalanınca hastahane bulamayan yoksulu düşünün, kafası

na göre doktoru seçmek hakkını kullanamaz bu yoksul...

Günde üç övün sade suya çorba ve bayat eklemekle nefsinin körleten aileyi düşünün, istediği yemeği seçmek hakkından uzaktır bu aile...

Üç ayda sekizyüz lirayla yaşamak zorunda memur emeklisini düşünün, hangi sinemaya gideceğini seçmek ancak rüyasında göreceği bir nimettir bu memurun...

Üniversitenin kapısında kuyruk olmuş lise mezununu düşünün, gideceği fakülteyi seçmek hakkına sahip değildir bu delikanlı...

İki odaya yedi kişi sığınmış dargelirliyi düşünün, oturacağı evi seçmek yeteneğinden yoksundur bu dargelirli...

Elbisesini tersyüz ederek dört yıldan beri kullanan ilkokul öğretmeni, giyeceği elbiseyi seçmek fantezisine çoktan vedâ etmiştir. Hayatında uçağa binmeyen, binceği uçağı seçemez... Okuma-yazma bilmeyen okuyacağı kitabı seçemez, ayda gazeteye yedi buçuk lira veremeyen alacağı gazeteyi

seçemez, evinde pikabı olmayan dinleyeceği plâkları seçemez, yazlığa gidemeyen gideceği sayfiyeyi seçemez, cebinde parası olmayan çocuğuna okul seçemez, üç yüz lira maaşı olan içeceği sigarayla seçemez, cüzdanı şişkin olmayan gideceği gazinoyu seçemez, otomobil alamayan markasını seçemez, çikolata yiyemeyen fındıklısını seçemez, süt içemeyen susuzunu seçemez, baklava yiyemeyen kaymaklısını seçemez...

Oysa seçim özgürlük değil midir? Vatandaşlarımızın çoğunluğu seçim özgürlüğünden yoksundur böylece...

Ama onun da bir kolayını bulmuşuz, vatandaşın önüne çeşit çeşit, renk renk parti çıkarıp:

— Seç birini! demişiz.

Ve gideceği doktoru, okuyacağı kitabı, yiyeceği yemeği, tutacağı işi, gideceği okulu seçemeyen vatandaş, iktidara getireceği partiyi seçiyor.

Buna da şükür.. mü diyelim, siz ne düşünüyorsunuz ey sevgili okuyucular?

AKBABA

Akbaba

Önümüzdeki hafta:

İ L Â V E L İ

24 Sayfa

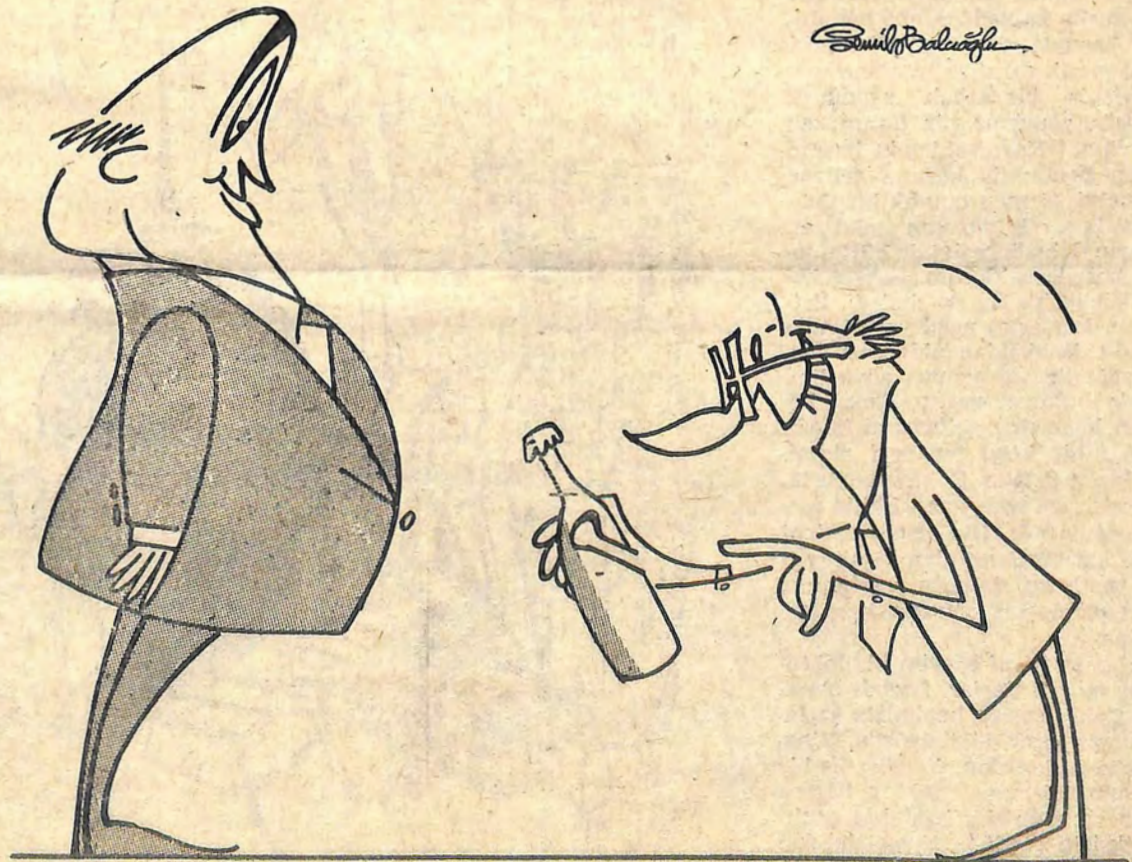
★

Gelecek Sayımızı
Bekleyiniz

Fren yap!

İçişleri Bakanı, «Trafik Kanunu süratle çıkarılacak» diyor. Trafik Müdürü, «Trafik Kanunu süratle çıkarılacak» diyor. Vali, «Trafik Kanunu süratle çıkarılacak» diyor.

Aman beyler fren yapın. Kararız bu sefer fazla süratten, Trafik Kanunu trafik kazasına uğrayacak!

— Bir de şunu açsanız sayın Başbakanım...

ÇOK sayın ve değerli, üstün, âlicenap ve saygıdeğer Başbakanım,

Sizi, bu mektubumla rahatsız ettiğim için, beni bağışlamanızı candan diler, derin saygılarımı sunarım.

Bendeniz Nişantaşı, Topağacı Alınteri apartmanının 3 numarasında ailem ve çocuklarımla birlikte oturmaktayım. Hayatta şimdiye kadar başımdan, acı, tatlı birçok olaylar geçtikten sonra, nihayet iyi bir özel teşebbüs olmayı başarmış bulunuyorum. Çalışkanlığım böylece devam ederse, yani Büyük Allahım vücut sağlığı verirse, daha da parlak sonuçlar alacağımdan ve büyük sermayeli bir özel teşebbüs haline geleceğimden asla şüphe edilemez. Zaten memleket kalkınması için de, zaruri olan budur. Şimdi, sizi neden bu mektupla rahatsız etmek zorunda kaldığımı açıklamak isterim:

Affınıza mağruren, evimizde cereyan eden küçük bir olayı zâtiniza nakletmek zorundayım:

Bundan on gün kadar önce, eski bir İstanbul hanımı olan kayınavdem, çocuklar sevdikleri için, evde, zeytinyağı patlıcan dolması yapmıştı. Patlıcan dolması pişirmek, oldukça eziyetli bir iş olduğu için, biz bu dolmayı seyrek yaparız. Ama bir kere yapınca da, bol bol yeriz.

İki gün süreyle, her gün yemeklerde patlıcan dolması yedik. Fakat nedense, bu dolmayı yedikten bir süre sonra, ev halkının barsaklarında bozukluk belirtileri başladı. Üzerinize âfiyet, çoluk çocuk hepimiz aşırı bir mülâyemetliğe tutularak sık sık tuvalete taşındık. Ev halkının bu rahatsızlığı iki gün kadar sürdü. İki gün sonra da, ilk olarak kayınavdemde, başka belirtiler meydana çıktı. Kadıncağızın saçları tutam tutam dökülmeye başladı. O zaman hepimizin yüreğini bir kuşku kapladı. Acaba hepimizin başında da, saç dökülmesi başlayacak mı diye tasalanırken, bendeniz bir sabah uyanınca, yastığa yapışmış bir tutam saç gördüm. Kayınavdem başına gelen benim de başıma geliyor demekti. Hemen tanıdık bir doktora koşarak durumu anlattım. Olayın daha öncesini de bütün teferruatıyla naklettim. Doktor beni büyük bir ilgiyle dinledi. Patlıcan dolmasını nasıl yaptığımızı sordu. Bakkaldan aldığımız zeytinyağı ile yaptığımızı söyledim. Evde bulunan zeytinyağını hemen kendisine getirmemi istedi. Gidip bir koşu tenekeyi aldım. Doktora ilettim. Doktor bunu laboratuvara yollayınca, bütün mesele anlaşıldı. Biz, içine madeni yağ karıştırılmış olan zeytinyağı ile patlıcan dolması yaptığımız için, böyle bir sonuçla karşılaşmışız.

Hemen itiraf edeyim ki, doktorun verdiği ilaçlar, faydalı olmadı. Çoluk çocuk, hepimizin saçları sapır sapır dökülüyordu. Nihayet tanıdıklardan, güngörmüş bir hanım, bizlere, doktor ilacına boş vermemiz, hastalığı geçirmek için kendi tavsiye ettiği formülü uygulamamızı söyledi. O nun demesine göre, elli gram Hindistan ıtırını havanda öğdükten sonra, buna sıcak suda

haşlanmış bir tutam Seylân papatyası katmalı, sonra da leblebi büyüklüğünde bir zamkı arabiyi yarım fincan suda sulandırarak hepsini birbirine karıştırmalı ve bir çeşit merhem yapmalı imiş. Biz, o hanımın dediklerini yaptık. Bu merhemi saç diplerine sürmeye başladık. İkinci gün, saç dökülmesi durdu. Bir hafta sonra da, dökülen saçların yerine yenileri çıkmaya başladı.

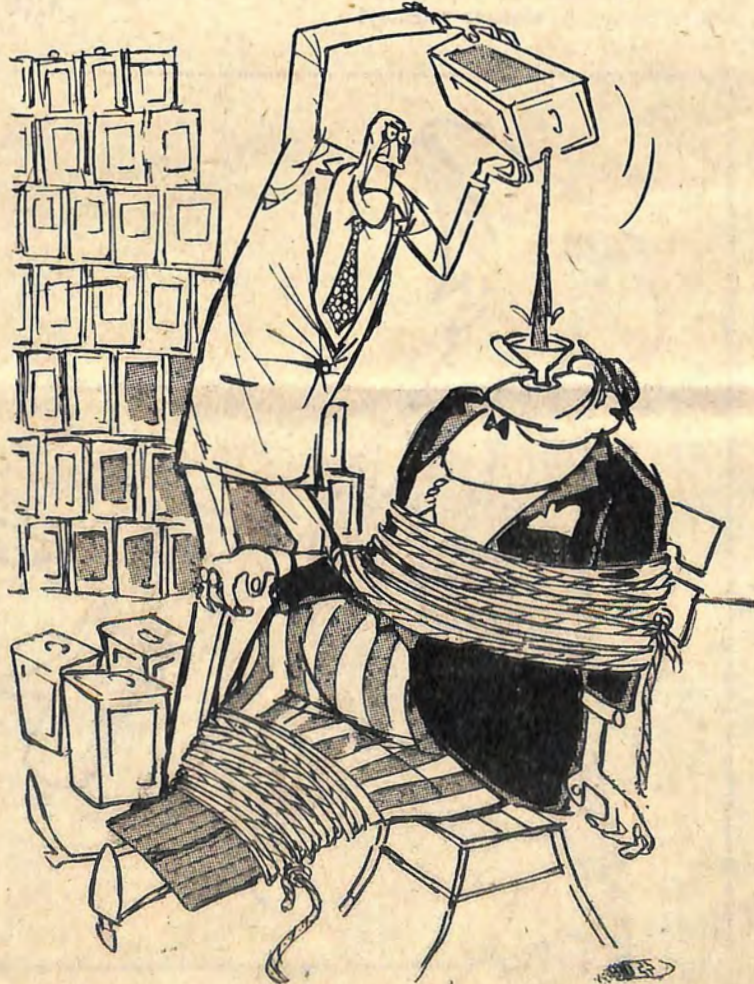
Sayın büyüğüm,

Bu sonuç karşısında, şimdi zâtiniza bazı düşüncelerimi arz etmek istiyorum:

Malûmu devletleridir ki, İtalya'ya ihraç edilen 500 ton zeytinyağının içine, bir özel teşebbüs arkadaşımız tarafından bir miktar makina yağı karıştırılmış, fakat İtalyanlar karışık yağı kabul etmeyince, adı geçen yağlar tekrar memleketimize iade edilmiştir. Bir bardak suda fırtına ko-

parma kabilinden, bir takım gazeteler de, bu olayı parmaklarına dolayarak özel teşebbüsü kötü gösterme çabasına girişmişlerdir. Yağları geri gelen bu özel teşebbüs arkadaşımız, 500 ton yağı denize dökmeceğiz değil ya... Denize dökmeye kalksa bile, yazık günah değil midir? 500 ton zeytinyağı nasıl elde edilir. Ne kadar emeğe, ne kadar sermayeye mal olmaktadır? Bir ihracatçının 500 ton yağı denize dökmesi, onun mahvolması demektir. Bir özel teşebbüsü mahvetmeye kimin hakkı vardır. Zâtîâliniz, geçenlerde yaptığınız yurt gezisinde de «Özel teşebbüsü yok etmeye kimsenin gücü yetmeyecektir» mealinde bir konuşma yapmıştınız. Elbette gücü yetmeyecektir. Siz, gazetelerin kopardıkları yaygaraya kulak asmayınız. Bunların çoğu solcu organlardır ve yurtaşlar arasındaki kardeşliği, be-

Zeytinyağına madeni yağ karıştıranlara ağır ceza verilmesi isteniyor. — Gazeteler —

Ağır ceza!

raberliği yok etme çabasındadırlar. Tabii Ticaret Odalarımız da, halkı yatıştırmak için, hilekâr tüccarı asmalı, kesmeli diye bildiriler elbette yayınlanacak, hattâ zeytinyağına makina yağı katan arkadaşlarımız bile «Biz tahkikat istiyoruz. Ticari şerefimize leke sürdürmeyiz. İlgililer olaya el koysun, hakikat anlaşıl-sın, böylelikle ticari itibarımız zedelenmesin» diye elbette bar bar bağıracaklardır. Bütün bunlar demokratik hayatın kaçınılmaz gerekleridir. Ama hiç şüphe edilmemelidir ki, o 500 ton zeytinyağı da, eninde sonunda piyasaya sürülecektir. İşin esasına bakarsanız, karışık yağların yenmesinde, korkulduğu kadar mahzur da yoktur. Nihayet, bir iki gün süreceğiz yumuşak ve normal bir ishalden sonra, hafif saç dökülmeleri de başgöstermektedir ki, şimdi arzedeceğim hususlar nazarı dikkate alındığı takdirde, bu mahzurlar da kolayca giderilecektir.

A) 500 ton zeytinyağının denize dökülmesi söz konusu olamaz elbette... Çünkü aksi halde, bir özel teşebbüs arkadaşımız iflâs edecek, böylelikle memleket kalkınmasında özel teşebbüsün şevki kırılacak ve bunun ekonomik bünyedeki zararları zamanla daha da genişleyecektir.

B) 500 ton zeytinyağı imha edilemeyeceğine göre, bunun yenmesindeki mahzuruları bertaraf etmek, en akıllıca yoldur. Yağın mülâyemet vermek hususundaki etkisi, endişe edilecek ölçüde değildir. Kalkınmamızı ve nurlu ufuklara varmamızı dileyen her yurtaş, iki gün için, helâya bir kaç sefer fazla giderse, bundan toplum hiçbir zarar görmez. Ancak, İzmit Kâğıt Fabrikasının imâl ettiği tuvalet kâğıdı tüketiminde bir artış olabilir. Bu noktada, özel sektörün, devlet sektörüne bağlı kâğıt sanayiinin gelişmesine yaptığı yardım da, gözden uzak tutulmamalıdır.

Vatandaşların, ishale karşı, kişisel şikâyetlerine gelince:

Eendeniz, bu ishal meselesinin genel seçimlere tesir edeceği kanaatinde değilim. Ayrıca, memleket kalkınması için hepimiz büyük fedakârlıklarda bulunurken, vatandaşın da buna katlanması basit bir yurtaşlık vazifesidir.

C) Karışık yağların saç dökülmesi sonucunu yarattığı bilinmekle beraber, bunun çaresini de bendeniz bulmuş sayılırım.

Yukarıda da arzettiğim gibi tanıdıklardan Hasibe hanımın denize tavsiye ettiği merhemi, hemen piyasaya çıkarmak düşüncesindeyim. Bu merhem Hind ıtırı, Seylân papatyası ve zamkı Arabi'den imal edildiğine göre şimdi, bu mektubu zâtîâlinize yazmamdaki asıl sebebe gelebilirim.

Adı geçen merhemi imal etmeye yarayan ham maddeler, ithalât yoluyla memleketimize gelmektedir. Ancak ithal edilen bu ham maddeler, karışık yağların satışı halinde, memleket ihtiyaçlarına yetecek nisbette değildir. O itibarla siz büyüğümden:

Hindistan ıtırı ithal etmek maksadiyle 5.000 dolarlık

Seylân papatyası ithal etmek maksadiyle 8.000 dolarlık

Ve zımkı Arabi ithal etmek maksadiyle 2.000 dolarlık tahsis istihdam ediyorum. Bu tahsisin lütfedilmesi halinde:

1 — Zeytinyağına makine yağı karıştırılması âdet haline geleceği için, makine yağı piyasası birdenbire canlanacaktır.

2 — Karışık yağların, yurttaşın hazım organlarına yapacağı etkinin neticesi olarak, tuvalet kağıdı sanayiinde önemli bir gelişme görülecektir.

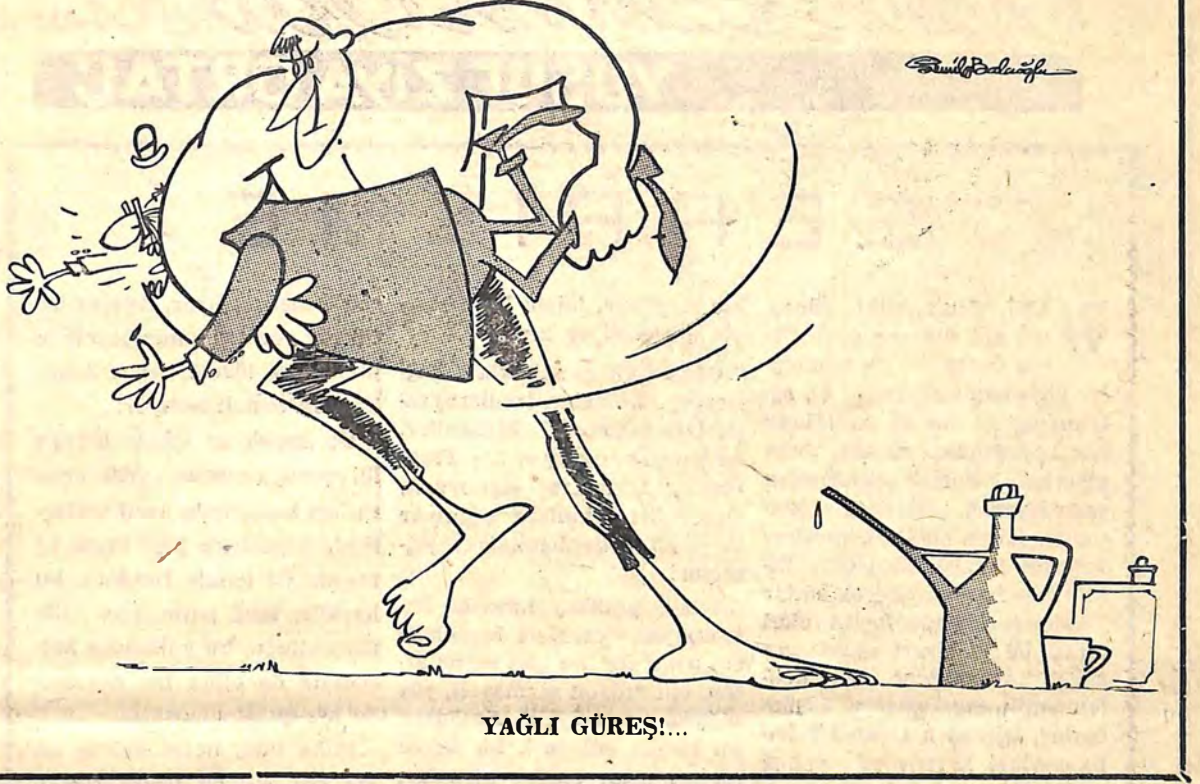
3 — Memlekette, özel sektör tarafından «Kel Merhem» adı altında yeni bir sanayi yolu kurulacak ve şüphesiz hızla gelişecektir.

Üç bakımdan memleket kalkınmasını çabuklaştıracak olan bu teklifimin ciddiyetle ele alınmasını ve yeterince döviz tahsisi için ilgililere emir buyurulmasını, yurdun refahından başka hiçbir tasası olmayan bir memleket evladı olarak, derin saygılarımla istihdam ederim.

Nişantaşı, Topağacı Alinteri Apt. Daire: 3'te oturur
Avni Tokgöz

Mektubu, bu sahifelere nakleden:
Adnan VELİ

Hileli yağ satanlar cezalandırılıyor. — Gazeteler —

YAGLI GÜREŞ!...

YEDİ

Pazartesi

Değil mi Paşam?

Sayın İnönü, nihayet beklenen konuşmasını yapmış: «Demokratik rejimi kurtarmak için, A.P. kaybetmelidir!»

Tehlike çanlarının vurduğu şu sıralarda, zekice düşünülüp söylenmiş bir söz: «Demokratik rejimi kurtarmak için, A.P. kaybetmelidir!»

Diyelim kaybettik. Sonra?... Sonrasını da onların hesabına durun biz söyleyiverelim: Sayın Paşamızın sarsılan prestijini kurtarmak için bir yolunu bulup, C. H. P. iktidara gelsin!

Salı

Ah şu medeniyet

Bursa'da bir konuşma yapan Demirel, «Modern ekonomi, kemer sıkımayı kabul etmez» demiş.

Ah şu medeniyetin getirdiği modern ekonomi, ah! Kiminde bel bile olmadığından kemer gerekmez, kiminin göbeğini sıkma-ya dünyadaki bütün kemerler yetmez!

Modern ekonomi dedikleri de, göbekler arasındaki bu dengesizliğe verilen isim zaar!

Çarşamba

Bir gün yazılırsa

Londra'lı bir hanımın başına gelenleri, gazetelerimiz şöyle veriyor: «Esnemek için ağzını açtı ve bir daha kapatamadı!»

Gün gelir dünya basını da bizdeki bir olayı nakletmek ihtiyacını duyarsa, her halde şöyle yazacaktır: «Başbakan Demirel 1967 yılının Haziran ayında bir tesisin açılışını yapmak için makası bir kavrayış kavradı, yıllar yılı elinden hiç kimse alamadı!»

Perşembe

Başka çare kalmayınca

«C.K.M.P.'nin İstanbul Kongresinde fatiha okunup, tekbir getirildi.»

Bu haber de bizim aklımıza, o la-ya yakışan bir fıkrayı getirdi.

Vaktiyle yelkenli bir geminin kaptanı, açık denizde seyrederken ansızın ölür. Yolcularda bir telâş, bir telâş... Hani kaptansızlıktan değil ama, yolcuların telâşından batacak gemi! Tehlikeyi sezen yolculardan biri halkı yatıştırmak için ortaya atılır:

— Pauze kapılmanıza lüzum yok, der. Kaptan öldüyse, kap-

tanlık da ölmedi ya... Sağ salım ben sizi çıkartırım karaya.

Milletin şaşkın bakışları arasında kaptan köşüne çıkıp, idareyi ele alır. Tayfalara:

— Pusulayı getirin, der.

Adamlar boyunlarını bükerek:

— Pusulamız yok ki!

Öbürü, soğukkanlılığını kaybet-

meden devam eder:

— O halde kerterizi getirin.

Adamlar dudak bükerek:

— Kerteriz bu gemide ne arar

kardeşim?

— Eh, öyleyse haritayı getirin.

Tayfalar hep bir ağızdan:

— Haritamız da yoktur! deyince adam yolculara döner:

— Ne duruyorsunuz, diye ses-

lenir, o halde hep beraber keli-

me-i şahadet getirin!

Cuma

Ne yapmış?

«Evi 41 defa soyulan Adana Jandarına Komutanı...»

Ne yapmış dersiniz, soyguncu-

ları mı yakalamış? Hayır!

Şüpheli şahısların ifadelerini

mi almış? Değil.

İpucu mu aramış? Ne gezer!

Birkaç kişiyi falakaya mı yak-

mış? Bilemediniz.

Efendim, hırsızlara izini kay-

bettirmek için, başka semte ta-

şınmış!

GÜN

Cumartesi

Ya bizdeki...

Nisbet gibi bir haber: «Londra — Yeni bir buluşla, telefonlardan zil sesi yerine, kuş sesi çıkıyor.»

Bir de şu bizdeki telefonlara bakınız Allah'a şükün. Zil sesini beklerken insan çıldırıyor!

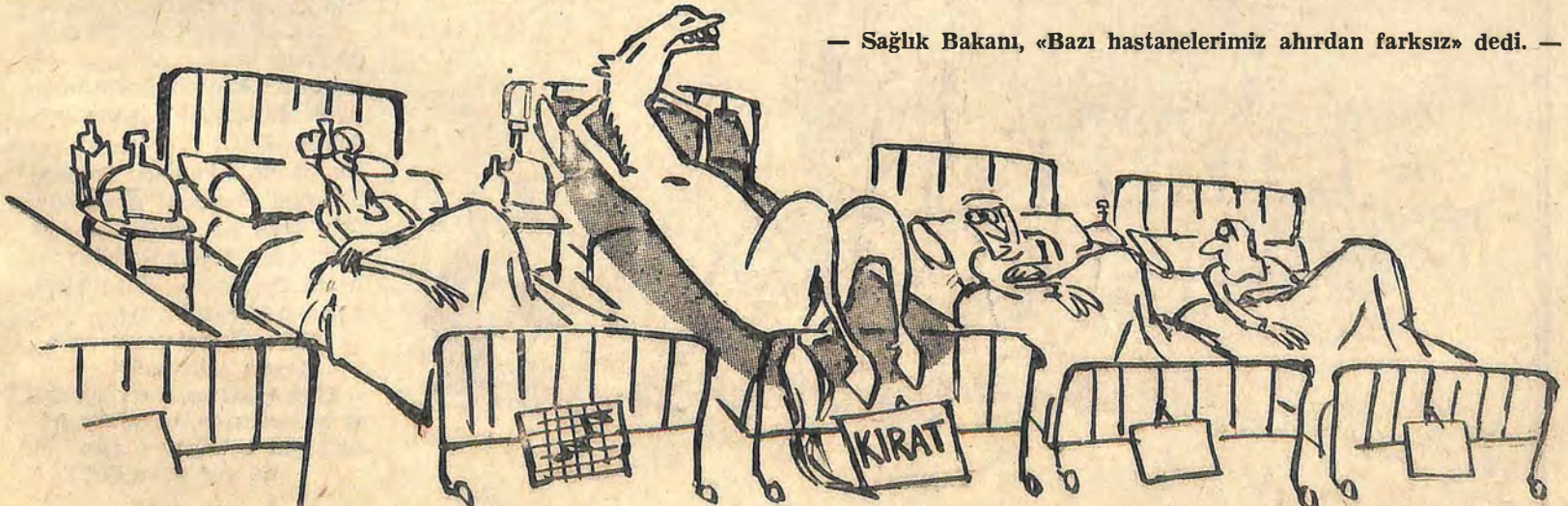
Pazar

Hoca'nın dediği gibi

Eski İran İmparatorü Süreyya'yı, organizatörler şimdi de şarkıcı yapmaya çalışıyorlarmış.

Ne ileri görüşlü bir insanmış şu bizim Nasrettin Hoca'mız. Yalnız ne var ki o, «Eski ayları kırıp kırıp yıldız yapıyorlar» demişti, günümüzde ise birazcık değişik oluyor. Eski Kraliçeleri kırıp kırıp önce yıldız yapıyorlar, yıldız eskilerini de kırıp kırıp şarkıcı diye dünyaya yutturuyorlar! Hem bu sadece Avrupa'da, Amerika'da değil, bizde de öyle olmuyor mu?

— Sağlık Bakanı, «Bazı hastanelerimiz ahırdan farksız» dedi. —

Yazısız

CAF

S E R P İ L M E

HANİ, deniz, plaj, güneş, ıslıl ıslıl bir yaz geçirdikten sonra bir de mektepler açılırken bakarsınız ki, öğrencinin üç ay önceki pantolonu diz kapağında... Ceket, daha giyerken koltuk altlarından çatırdayarak, dikişleri sököl-müş... Kızın etekleri, meşhur Fransız tarzı Christian Dior'u bile isyan ettirecek kadar kısalmıştır. Hele beyaz okul blüzu ile lacivert mantonun göğsü kavuşmuyor... Hiç beklenmedik masrafların düşüncesine, içinizden taşan bir baba sevinci karışır ve yalnız kendiniz duyacak kadar kırık dökük sevinç cümleleri fısıldarsınız:

— «Hay maskaralar hay... Üç buçuk ay içinde... Allah bağışlasın, ne kadar serpmişler!» diye, gözlerinizde iki bahtiyar damla ile gülümser-siniz.

Eşya fiyatı yükseldi, para değeri alçaldı, şöyle, böyle ama, şu üç buçuk yıl içinde, memleket bünyesinde böyle

bir serpilme, böyle bir fıskırma görülüyor mu?

Otomobiller sokaklara sığmıyor... Yolcular, trenlere, vapurlara sığmıyor... Mahsuller, ambarlara sığmıyor... Traktörler, tarlalara sığmıyor... Öğrenciler, okullara sığmıyor ve milli gelir bankalara sığmıyor!

Gözü, politika hırsıyla karmarmayan tarafsız insanlara sorarım: Bu her gün sayısı artan, elli milyon sermayeli, yüz milyon sermayeli bankalar, bu banka şubeleri, bu sayısı binleri aşan banka ajansları nedir? Sade şu İstanbul'a bakınız: Çenberlitaş'tan tutunuz da Kapalıçarşı'ya, Tahmis Sokakına, Şişli Caddesine, Nişantaşı'na kadar, yepyeni, pırıl pırıl binalar ve hepsinin içinde, medeni bir çalışma lüzumuna tutulmuş gençler, gençler, gençler!...

Sabahleyin elimize aldığımız —partiler dışı— gazeteye bakıyoruz: Çimento fabrikası-

nın temeli atılıyor. Akşam üstü göz gezdirdiğimiz gazetede bir başka tören: Şeker fabrikasının temeli atılıyor!...

Üç buçuk ay içinde serpen iki çocuğumuzun yeni masrafları karşısında nasıl sevinçli bir sendeleme geçirirsek, üç buçuk yıl içinde fıskıran, bu hayaller üstü istihlal ve istihlak bolluğu, bu kaşınma karşısında da elbet bir muvazene aksaması olacaktır.

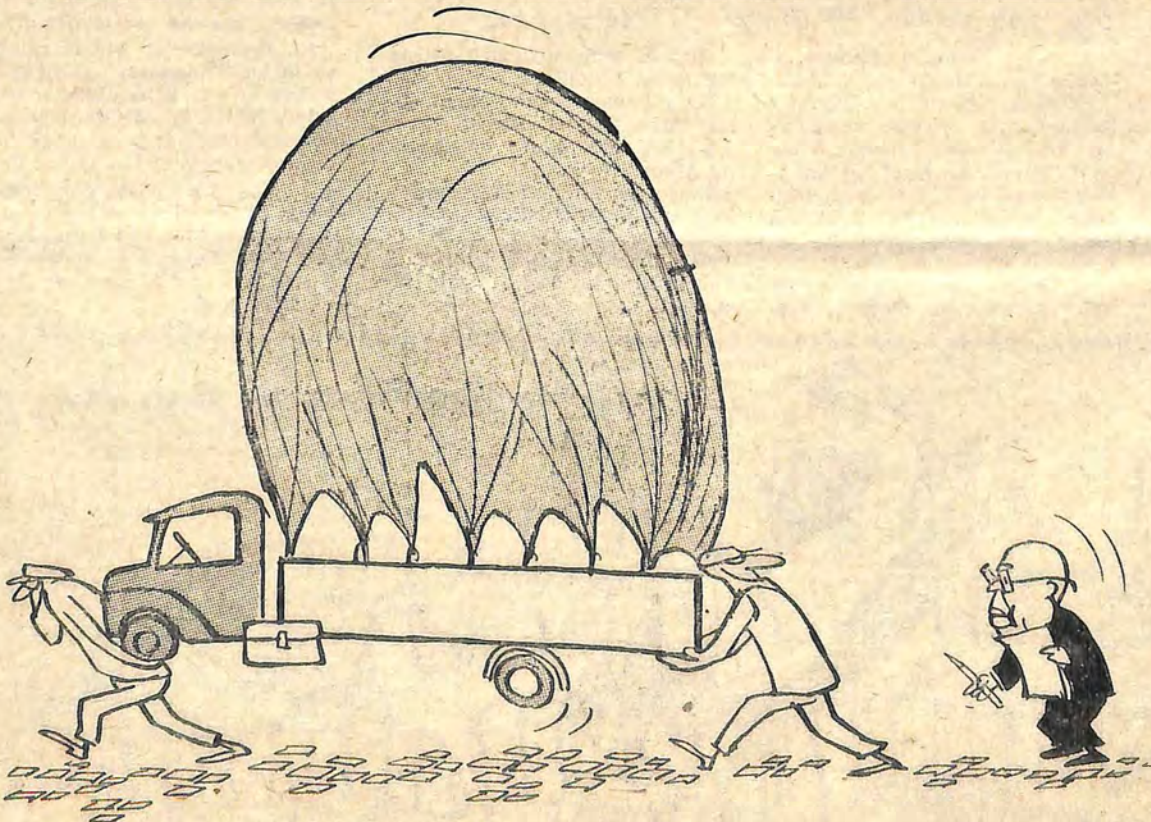
Daha dün, nefes nefese sekiz yüz milyon liraya tırmanan bir bütçenin iki milyarı aşması ne demektir?...

İki milyar lirayı, şöyle rakamlarla 2.000.000.000 yazsamız, sıfırların kâğıt üstünde açılmış gözlerine bakmaktan bile bir müddet başımız döner!

Yusuf Ziya ORTAÇ

12 Ekim 1953

İstanbul Belediyesi kamyonlardan tekerlek bastı parası alıyor.
— Gazeteler —

Yazısız

Oturan nesil!

OMÜRLERİ, at sırtında, her gün sınır genişleterek geçen akıncı Türklerin çocuklarına bakınız: Belediye hudutlarının ötesini gurbet diyarı sanıyor!

Oturuyoruz... Dünya bizim için kendi mahallemizden ibaret.

İstanbul'un iki parçası, âdeta iki ayrı kıt'adır: Galata Köprüsünü sırat köprüsü kadar güçlülükle geçenler henüz aramızda eksik değil...

Eski Türk'ün, doğduğu büyüdüğü, öldüğü üç memleket arasına, en az birer vatan sığar!...

Şimdi, neredeyse mezarımızı beşiğimizin sallandığı yerde kazdıracağız...

Abdülhamid'in otuz üç yıllık vehmi, babalarımızı o kadar oldukları yere mihlamiş ki, Meşrutiyet ve Cumhuriyet nesilleri bile, hâlâ itiyadın pashı çivilerini söküp kendisini memleket içerisine ve dışına atamıyor.

Kendi kendimize utanarak itiraf edelim: Boğaziçi'nin Anadolu ve Rumeli kıyılarında bile ayak basmadığımız iskeleler ne kadar çoktur...

Bu kadar ufuksuz insanların duygu ve düşünce çerçevesi de pek geniş olamaz...

Müşahade züğürtlüğünün neticesi değil midir ki, bir muharririmiz, istibdat günlerine ait eserinde, Yıldız'la Babıâli'yi telefonla konuşturdu...

Ve yine, tanınmış bir kalem, iki genci, Büyüka'da çamların «geniş yapraklı» dalları altında seviştirdi!

Bir sabah namazı, rüyasında peygamberi görünce: «Şefaât yâ Resulallah!» diyeceğine, şaşkınlıkla: «Seyahat yâ Resulallah!» diye niyaza varan büyük Türk yazarı Evliya Çelebi'yi düşününüz, bir de bugünkü masa başı muharririni!...

Bunun içindir ki, o üçyüz yıl evvelki ciltler kitapçı dükkanlarında hâlâ yüksek fiyatlarla aranırken, bu üç yıl evvelki ciltler kesekâğıtçılarda kilo ile satılıyor...

Türk edebiyatına bakınız: Cumhuriyetten sonradır ki, ancak bir kaç muharrir, kalemine dayanarak Anadolu'yu dolaştı. Köylü ve köylüyü, çoğumuz, hâlâ kantocu Peruz'la Şamram Hanımın düettosundaki ipek patikli çoban sanmaktayız. Hayâlimizdeki köy, henüz Tevfik Fikret'in iki mısraından ibarettir:

Çoban kaval çalar anın
Hayatı şairânedir!..

Türk köyü de, Türk fikriyatı ve sanatı da, uyanmak için birbirini bekliyor. 1940

Yusuf Ziya ORTAÇ

Meslek adamlarına göre kadın Mukadder ÖZAKMAN

MANAV

Kadın turfanda meyva; vücudu soyulmuş muz,
Yanakları elmamız, göğüsler karpuzumuz,
Gözleri üzümümüz, kalçası kavunumuz...
Dudakları kirazdır, göbeği de ayvadır.
Kadın baştan ayağa lezzetli bir meyvadır.

★

FIRINCI

Kadın çtır olmalı, mis gibi francala;
Unu katkısız buğday, mayası da en âlâ.
Sunarsa böyle sunsun insana Hak-teâlâ:
Pişkin, hamuru iyi, şişirmesin mideyi.
Kimler sevmez pastayı, ramazanda pideyi?

★

KASAP

Kadın denen şu mahlûk körpe kuzu olmalı;
Ne çok iri kemikli, ne de çok fazla yağlı,
Kasaplarda aranan Kıvrık, Dağlıç malı...
Körpe et lezzetini iyi bilirsiniz siz;
Eti, budu yerinde, kıkırdaksız, sinirsiz.

★

TATLICI

Kadın her şeyden önce tatlı olmalı tabii;
Vüvudu baştan başa kaymaklı kazan dibi,
Saçları tel kadayıf, gerdanı muhallebi,
Parmak hanım parmağı, göğsü bülbiül yuvası,
Dudak dilber dudağı, yanak şam baklavası.

★

BALIKÇI

Kadın denince aklı zaten hep balık gelir;
Kılçıklısı, etlisi mevsimlerinde yenir.
Çupura bulamazsan trançaya ne denir?
Kalkan, lüfer, barbunya... Hepsi derya kuzusu;
Kimi karides sever, kimisi istakozu.

★

MEYHANECİ

Dudağından içilir kadın denilen içki;
Bira, şarap, şampanya, vermut, likör, cin, viski...
Erkek içtikçe içer öyle bir içkidir ki...
Akşamları insanın bir tek değil mi hakkı?
Erbabına sorarsan en iyi içki rakı.

ŞOFÖR

Efendi bey abicim, kadın model olmalı;
Şanzuman, difransiyel ârıza yapmamalı,
Ne dır dır teklemeli, ne de yatak vurmali.
Benim bu kelâmımı tamirci de tasdikler;
Alt takımı kuvvetli, bomba gibi lâstikler...

★

TORNACI

Kadın bir volândır ki yeni çıkmış tornadan;
Erkeğin etrafında dönmelidir durmadan,
Eser bulunmamalı salğıdan ve yalpadan...
Gayet sıkı olmalı contası, cıvatası,
Yüz verirken kadına gevşer sonra vidası...

★

ELEKTRİKÇİ

Kadına bakışıyla erkek fişi takmalı;
Direncini ölçmeli, voltajına bakmalı,
Sigortalar atmalı, kadın kalbi yakmalı.
Elektrik gibidir; faydalı, tehlikeli...
Âni akım geçirir ele değince eli.

★

ECZACI

Kadın bazan zehirdir, ömrü zehir ettirir;
Ya potasyum siyanür, ya arsenik içirir.
Bazan da panzehirdir, hastalığı geçirir.
Fazla baş ağrıttı mı, bir aspirin yutmalı
Veya uyku hapıyla kadını uyutmalı...

★

DOKTOR

Pirimiz Lokman Hekim güzeline: «Ye!» dermiş...
Kadının vefasız tifo, tifüs, kansermiş.
Bazı an kloroform, bazı an da etermiş.
Eğer çok konuşur da hiç durmazsa çenesi,
Böyle hallerde gerek bir vitamin iğnesi.

★

MİMAR

Ölçülü, oranlıdır kadın her bir cepheden;
Göz ve kaş, ağız, burun, kafa, kol, bacak, beden...
İşte bu estetik kadını kadın eden.
Bacakların nizamı; İyon, Korent ve Dorik.
Her çağın üslubu var: Barok, Rokoko, Kübik.

Sultanahmet Cezaevinden firara kalkışan bazı mahkûmlar yakayı ele verdi. — Gazeteler —

MANAV

Kadın turfanda meyva; vücudu soyulmuş muz,
Yanakları elmamız, göğüsler karpuzumuz,
Gözleri üzümümüz, kalçası kavunumuz...
Dudakları kirazdır, göbeği de ayvadır.
Kadın baştan ayağa lezzetli bir meyvadır.

FIRINCI

Kadın çıtır olmalı, mis gibi francala;
Unu katkısız buğday, mayası da en âlâ.
Sunarsa böyle sunsun insana Hak-teâlâ:
Pişkin, hamuru iyi, şişirmesin mideyi.
Kimler sevmez pastayı, ramazanda pideyi?

KASAP

Kadın denen şu mahlûk körpe kuzu olmalı;
Ne çok iri kemikli, ne de çok fazla yağlı,
Kasaplarda aranan Kıvrırcık, Dağlıç malı...
Körpe et lezzetini iyi bilirsiniz siz;
Eti, budu yerinde, kıkırdaksız, sinirsiz.

TATLICI

Kadın her şeyden önce tatlı olmalı tabii;
Vüvudu baştan başa kaymaklı kazan dibi,
Saçları tel kadayıf, gerdanı muhallebi,
Parmak hanım parmağı, göğsü bülbül yuvası,
Dudak dilber dudağı, yanak şam baklavası.

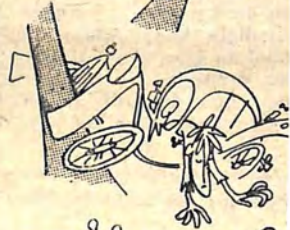
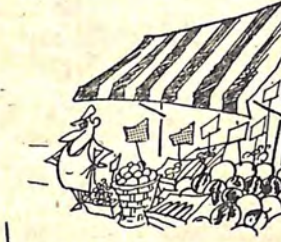
BALIKÇI

Kadın denince aklı zaten hep balık gelir;
Kılçıklısı, etlisi mevsimlerinde yenir.
Çupura bulamazsan trançaya ne denir?
Kalkan, lüfer, barbunya... Hepsi derya kuzusu;
Kimi karides sever, kimisi istakozu.

MEYHANEÇİ

Dudağından içilir kadın denilen içki;
Bira, şarap, şampanya, vermut, likör, cin, viski...
Erkek içtikçe içer öyle bir içkidir ki...
Akşamları insanın bir tek değil mi hakkı?
Erbabına sorarsan eğer içki içki kaka

ŞOFÖR

Efendi bey abicim, kadın model olmalı;
Şanzuunan, difransiyel ârıza yapmamalı,
Ne dır dır teklemeli, ne de yatak vurmali.
Benim bu kelâmımı tamirci de tasdikler;
Alt takımı kuvvetli, bomba gibi lâstikler...

TORNACI

Kadın bir volândır ki yeni çıkmış tornadan;
Erkeğin etrafında dönmelidir durmadan,
Eser bulunmamalı salğıdan ve yalpadan...
Gayet sıkı olmalı contası, cıvatası,
Yüz verirken kadına gevşer sonra vidası...

ELEKTRİKÇİ

Kadına bakışıyla erkek fişi takmalı;
Direncini ölçmeli, voltajına bakmalı,
Sigortalar atmalı, kadın kalbi yakmalı.
Elektrik gibidir; faydalı, tehlikeli...
Âni akım geçirir ele değince eli.

ECZACI

Kadın bazan zehirdir, ömrü zehir ettirir;
Ya potasyum siyanür, ya arsenik içirir.
Bazan da panzehirdir, hastalığı geçirir.
Fazla baş ağrıttı mı, bir aspirin yutmalı
Veya uyku hâbıyla kadını uyutmalı...

DOKTOR

Pirimiz Lokman Hekim güzeline: «Ye!» dermiş...
Kadının vefasız tifo, tifüs, kansermiş.
Bazı an kloroform, bazı an da etermiş.
Eğer çok konuşur da hiç durmazsa çenesi,
Böyle hallerde gerek bir vitamin iğnesi.

MİMAR

Ölçülü, oranlıdır kadın her bir cepheden;
Göz ve kaş, ağız, burun, kafa, kol, bacak, beden...
İşte bu estetikdir kadını kadın eden.
Bacakların nızmı: İyon, Korent ve Dorik.
Her çağın üslûbu var: Barok, Rokoko, Kübik.

KAYIŞ yerine bağladığı sicimin uçlarını pantolonunun içine soktuktan sonra, yavaş yavaş kalabalığın içine daldı... İnsanlar toplanmıştı, bir yığın insanlar... İlerdeki kürsü, sürahi ve mikrofonu gördükten sonra, midesindeki ezikliği bir an unutturdu...

— Verirler, diyordu içinden, mutlaka bir şeyler verirler... Açılış var burada. Pasta verirler, kurabiye verirler, limonata verirler... Bir bardak soğuk limonata ve iki kurabiye... Birini yer, birini eve götürürdü.

Mikrofonun yanına dek yaklaştı. Mikrofonun başındaki adam:

— İşte bu tesis arkadaşlaaar, memlekette işsizliğe son verecek... diyordu.

Daha sabah gitmişti o ensesi kalın adamın yanına. Boyununu bükmüş, midesini göstermiş:

— İş efendim, demişti. Ensesi kalın adam, konuşmamış da hırlamıştı sanki:

— Ulan sana iş yok demedik mi? Nasıl da tanımıştı onu? Onun bir ay önce buraya uğradığını, iş istediğini nereden bilmişti? Ah şu doktorah!... Sende duman var, demeselerdi, çoktan şimdiye Almanya'da olacaktı...

Mikrofon başındaki adam: — Artık yavaş yavaş işçilerimiz Almanya'dan dönecek, kendi vatanlarında, kendi fabrikalarında çalışacaklar... diyordu.

Karısına da bir kulp bulmuşlardı. Onun için de Almanya'ya gidemez demişlerdi. Dumani yoktu gerçi onun ama, zayıftı, çirkindi, bacakları eğriydi. Belki o yüzden gidemez demişlerdi... Eee, bu devlet işiydi, akıl sır ermezdi ki. Acaba bu konuşma ne zaman biterdi? Yok canım olsun, istediği kadar sürsündü, bir saat, iki saat... Dayanırdı, beklerdi... Mutlaka bir şey verilerdi... İki kurabiye olmasa bile, bir pasta...

Mikrofondaki adam: — Çok şükür millet şeker yemesini, tereyağı yemesini öğrendi. Bunu biz öğrettik, vatandaş biz bu seviyeye getirdik... Öyle bir zaman gelecek ki, vatandaşın sofrasında belki havyar bile bulunacak... diyordu.

Havyar da neydi? Yok canım, yanlış anlamıştı... Havyar değil, hiyardi onun dediği. Hani, hakikaten fena olmazdı hıyar, ekmek... Taze, şöyle kocaman bir somun, bir de hıyar, birazcak da tuz. Bir tuz banarsın, bir lokma da eklemek ısırsın... Hele ekmeğin üzerinde susamları da varsa, o zaman ziyafet olurdu o sofranın adı. Oğlu Muhsin'in çöplüklerden bulup getirdiği kuru ekmecekler geldi gözlerinin önüne, sonra çöplüklerden yediği dayak... O lokantacı da sanki niye —hı— demiyordu?... Bi dese, bi otursaydı o bulacıkların başına... Yarım kalmış pirzola, el sürülmemiş yağlı dilimler, sonra çekirdeği üzerinde duran yarım yarım şeftaliler... Koca bir çikan yapar götürürdü eve. Belli olmaz, belki çikanın içerisinde bir dilim ezik kavun da bulunurdu...

Mikrofondaki adam: — Biz niye çalışıyoruz arkadaşlar, vatandaşın alma gücü çoğalsın, kursağına bir lokma ekmek fazla girsin diye... İşte bu tesis... diyordu.

Namussuz ev sahibi, öğreniyordu bir de evim evim diye... Yırtınıyordu bu kırık dökük tenekeler parçaları için. Bir tek sağlam çinkosu vardı evinin üstünde. Ya geri yanı, şırıl şırıl akardı kışın, yazın güneş fırın ederdi tenekeleri yakınca... Evim evim... Evin başına göçsün senin e mi?...

Mikrofondaki adam: — Üç oda, bir salon, bir mutfaklı meskenler, vatandaş rahat, huzur... diyordu.

Ama olsun, inşallah bir parası olsun, kendi parasıyla tamir edecekti bu evi. Önce, otuz kırk liralık meyve kasası alacak, sonra bu kasaları bo-

Buyrun ziyafete ...

Muzaffer İZGÜ

zacak, tavan yapacaktı, kapının aralık yerlerini örtecekti. Şayet tahta artarsa, köşeye bir de hamamlık yapardı... Hamamlık, aman ne güzel kelime... Tek hamamlığı olsun, var-sın kışın bile soğuk su dökünsündü. Günahı canım, böyle gezilmezdi ki!...

Mikrofondaki adam: — Allaha bin şükürler olsun ki..... diyordu.

Allaha bin şükürler olsun... Bak, karnın ağrımıyor, başın sızlamıyor, dizin zonklamıyor... Ya bir de hasta olsan? Allah seninle... Böyle düşün, böyle bil! Hamamlık yapmalı, evet hamamlık, böyle gezmemeli... Belki onun için ters gidiyor işlerin... Koca melekette nasıl olsa sana bir iş veren bulunur... Ama sen böyle hep pis oluca?...

Mikrofondaki adam: — Kazançların bir misli arttığı gün..... diyordu.

Verirler canım, mutlaka bir şeyler verirler... Sürahi var, mikrofon var, bunca şapkallı adam var... Belki de kuzular kesmişlerdir içinde. Kızarmış etler, beyaz pirinç pilavının üzerinde bir lüle demeti gibi duruyorlardır şimdi... Arkasından da kavun verirler... Ekmek istemediğin kadar... Su içerim hep su, bol su içer, daha bol yerim. Bakarım yanımda kılere, etten aşırıyorsa, ben de aşırıyorum... Hayır, onlar aşırımsalar

bile ben aşırıyorum. Oğluna, karıma götürürüm. İki avuç da pilav aşırıdım mı? Ya imambayıldı da varsa?.. Varsa'sı ne, mutlaka vardır... Kaşık da vardır... İki, veya üç kaşıktaki tamam bir imambayıldı... Hiç belli olmaz bu gibi işler, ziyafetin sonunu beklemedi... Olur ki artanlar için, «Alın, götürün» derler, o zaman bir gaz tenekesi nereden bulmalı? Yarısına kadar pilav, üstü et... En üstüne de birkaç tane imambayıldı... Teneke... O olmazsa gömlek, e-vet gömlek... Doldururum gömleğimin içine, hızlı hızlı giderim eve...

Mikrofondaki adam: — Hızlı kalkınma arkadaşlar..... diyordu.

Verirler canım, mutlaka verirler... Acaba yanındakine sorsa mı? Ama o ne bilir canım? O da, kendi gibi pantolonu sicimli. En iyisi şu adama sormalı, şu kiravathı adama. O bilir işte... Ya terslerse? Terslerse terslesin... Hem ne var tersleyecek canım, bir tek keline diyecek, verecekler veya verniyecekler... Terslenir mi insan bu kadarlık şey için?

Yavaşça adamın yanına sokuldu. Adam, onu görünce biraz daha öteye kayd.

Galiba yankesici zannetmişti kendisini... Vazgeç, git sen yine en iyisi şu pantolonu sicimliye sor! Belki

o biliyordur. Hem baksana, yutkunup duruyor. Galiba o da yemekleri düşünüyor...

Yavaşça onun yanına yaklaştı. Bu sırada millet, —Yaşa, varol— diye bağırıyor için onlar da bağırıyor... Öyle ya, insan biraz da yediğini hak etmeliydi, değil mi ya?

— Arkadaş, acaba verecekler mi dersin?

— Ne?

— Sey, yemek falan...

— Vallaha bilmem, dedi öteki. Bakarsın verirler derim, vermezler, piyastos olurum, vermezler derim verirler, yine piyastos olurum. Ama verirler diyorum. Hiç belli olmaz bu işler, bakmışsın bir limonata-yan başını başlarılar... O zaman çok gözüa açık davranıp bir kaç bardak limonata, bir kaç saniye içinde yutvarlamak gerek... Hani ya, insan nefes alırsa, o zaman işler yaş... Sen iki bardak içene kadar tüm limonata bitti belle! Nefes almadan içeceksin, birinci lukda bardağın yarısı, ikinci lukda tamam, gelsin arkasından ikinci bardak...

— Ben verirler diyorum.

— Vallaha şurdaki kurdelelere, gelen adamların şapkalarına bakarsan, verecekler gibi. Hem biraz evvel saati sordum, onikiyi yirmi geçiyor, dediler... Yani demem şu ki, tam yemek zamanı diyorum.

— Ben kuzu verirler diyorum...

— Verirler arkadaşım, hiç belli olmaz, belki pilav da verirler.

— Tamam vallaha, ben de öyle düşünmüştüm, pilavla kuzu. Sonra şey de düşündüm...

— Taze fasulya mı?

— Yoo, şey, imambayıldı.

— Olur arkadaş, Allah her şeye kâdir... Bir pilav, bir kuzuyla olmaz böyle büyük şeyler, sebze de verirler yanına. Ha fasulya, ha imambayıldı... Amma ne söylüyeyim arkadaşım, ben fasulyayı tercih ederim. Hele bir de yanında bol sarımsaklı cacık olursa...

— Cacık ya!... Bak ben bunu hiç düşünmemiştim.

— Ben düşünürüm arkadaşım. Neden dersin, boğazıma çok düşkü-nümdür. Amma böyle beş bulunca ha! Aşını sorarsan, gecedin beri bizi mideye belediye suyundan başkası girmedi...

— Pekiyi, meyvalardan ne verecekler dersin?

— Vallaha arkadaşım, et, cacık, pilav ve fasulyanın üzerine kavun gider.

— Yaşsa be sen arkadaş! Nasıl da bildin?

— Bilirim... Dedik ya boğazımıza düşkünüz diye... Dur yahu, dalgaya düştük, bağır bağır!... Baksana millet bağırıyor!...

«Yaşaaa!... Varoooo!...»

— Sen biraz şey edecek misin?

— Ne edecek miyim?

— Şey, çoluğa, çocuğa?

— Tamam arkadaşım, evelallah tertibatlıyız. Cebimde iki tane naylon torbam var, birine et, birine de pilav...

— Benim hiç yok...

— Üzülmeyin, al torbanın biri senin olsun, nasıl olsa ikisi de çok büyük.

Naylon torba garantili iş arkadaşım, bir danla yağ boş yere gitmez!

— Ya vermezlerse?

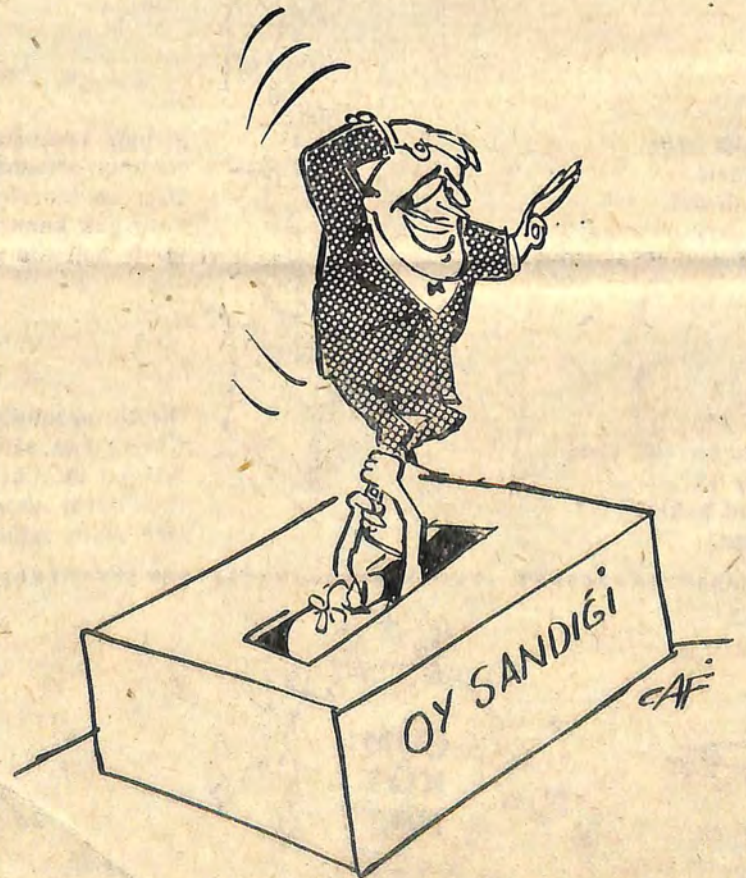
— Vermezler mi? İnsanın yüreği ne indirme be arkadaşını. Tam saat ondan beri burada, güneşte anamız ağladı. Allah acımasız mı bizim şu halimize? Hem biz belki de, et pilav diye aşağıdan alıyoruz... Dedim ya, hiç belli olmaz bu gibi işler diye, bakmışsın tavuk da vermişler... Aman diyeyim, o zaman tavuğunu karın tarafıyınan uğraşayım deme! Onu bir kenara bırak, sonra sıyrır-sın. Budu kap, ucundan şöyle bir sok ağzının içine, sonra çek kemiğini, tüm et ağzında belle! Hele balık da varsa?...

— Ne dersin, soralım mı birine?

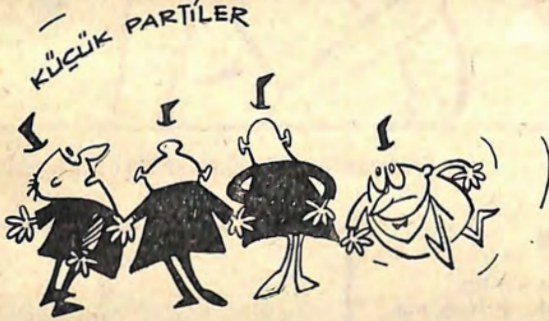
— Neyi?

— Verecekler mi diye...

İnönü, «A.P. 1969 seçimini kaybedecektir» dedi. — Gazeteler —

İnönü — Sandıktan çıkamıyacaksınız!...

Güvenilen dağlar!..

— Ulan arkadaşım, olur ki bir kara haber alırsın, füceten gideriz sonra... Bırak, hiç olmazsa bari nutuk bitinceye kadar avunalım.

— Soralım, soralım...

— Etme be arkadaşım, dünyanı bozacaksın da ne geçecek eline?

— Soralım canım...

— Eh, sen bilirsin! Ya bi kötü haber duyarsak?

— O zaman torbanı geri veririm. Deminki kiravathının yanına yaklaştılar...

— Sen sor!

— Yok yok, sen sor! Benim yüreğim gayetle yufkadır, oturur sonam hüngür hüngür ağlarım.

— Bey, beyefendi!

— Hi...

— Şey... şey... Verecekler mi?

— Verecekler tabii... Yoksa, niçin bu kadar açılış, bu kadar merasim, bu kadar lâf... Tabii verecekler...

— Te-te-teşekkür ederim!...

— Eski dinledikleri yere geldiler:

— Demedim mi ben sana verecekler diye arkadaşım? Evelallah mâlûm olur benim gibilere... Verecekler işte, vallaha da verecekler, billâ-

ha da verecekler... Şimdi beklerim... Şu güneşe bak yahu, mübarek...

— Artık yakmıyor değil mi?

— Ne yakması be arkadaşım, yayla oldu yayla. Bana kalırsa, şöyle biraz daha öne sokulalım, bir lokma, bir lokmadır...

— Öne sokuldular. Mikrofonu iyice yaklaştılar... Onbeş dakika sonra, mikrofonun başındaki adam:

— Memleket için hayırlı olsun arkadaşlar, dedi ve oradaki şaltare bastı.

Bir kargaşalık oldu, alkışlar koptu, yaşalar, varollar cınlattı ortalığı... Ve siyah arabalar birer birer hareket edip gittiler...

İkisi de donup kalmışlardı oracıkta... Bir ara gözlerine kiravathı adam ilişti. Onun yanına koştular. İkisi birden:

— Hani, vermediler ya? diye sordular.

Kiravathı adam:

— Kör müsünüz ulan? dedi. Şaltare bastı, ceryanı verdi ya!...

Mideler sancımaya, başlar dönmeğe, güneş yakmağa başlamıştı yine...

Muzaffer İZGÜ

ANKARA MEKTUBU

Anadolu Klübü

Baş, Ankara'daki kulüp... Şimdilik inşaat halinde. O da büyük olacak, o da fiyakalı olacak, o da şık olacak... Şimdilik, geçici bir mütevâzilikte, bir apartmanda barınıyor.

Bir zamanlar bu Anadolu Kulübü, Merkez Bankasının bir kanadındaydı. Nedense orada barınmadı, zamanın Başbakanının evini kiraladılar barınsin diye. İktidarın karşısında kim varsa yaylandı... «Ay vay, ayda beşbin liraya Başbakanın evi kiralanır mı?» diye... (Ne yani?... Bedavadan mı verirdi?... Evin rengini griye boyadılar. Kullandılar tepe tepesi... Yukarda oyun salonunda, İsmet İnönü, ölçülü biçimli, dansıklı bricler kazandı. Aşağıda, politikacılar, yamaçlarında, şakrak gülüşlü, saçları bellerini gap suyu gibi döven hanımlarla girdiler çıktılar. Herkes herkesi ucuza ağırlayabildi yüzbin şükür!..

O devir de kapandı her devir gibi. Şimcik esas bina yükselineye kadar, herkes geçici binada barınıyor!..

Ankara için bul...

İSTANBUL

Anadolu Kulübünün İstanbul kolu Büyükdada'da... Kol, kafadan cıfcaflı da, şık da, saltanatlı da... Tuzlu da üstelik. Çünkü, Ankara üyeleri sadece beşyüz banknot öderlermiş, üyelik için. İstanbul üyeleriye, yedi bin beşyüz banknot... İstanbullular, İstanbullu olmak imtiyazını ödesinler, lo!..

Ada iskelesinde anlaşılıyordu Mec-lisin kapanmış olduğu... Her bir vapurdan, tonlarca bavul dökülüyordu rıhtıma. Emprimeli, topuzlu, demok-rasinin müsaade ettiği ölçüde azametli hanımlar, valizleri yüklenen hamalları, endişeli gözlerle izliyor-lardı, peşlerinde o sırada eli kolu düşük eşlerine sınırlanarak!..

Bu familyalar, politikacıların mad-di bakımdan kremasıydı... Yüzde yirmi beş indirimle rağmen, iki ki-şinin burada barınabilmesi, öyle değ-me yığitin harcı değildi... E, zaten bunlar değme yığit değillerdi ki!

Her gelene geçmiş zaman fiskos ediliyordu... Bir zamanlar bir poli-tikacı varmış, «kumarda bir milyon kaybetmiş de tınmamış» diye... Her-kes de o «fiskoslanan» eski zamana karşı saygı duyuyordu, insanları maddi kayıplara karşı böyle «tindir-mayan»...

Müzik aşağıda tımbırdıyordu. Bir sürü mini-etek bir sürü arslan ye-leyle karşı karşıya kıvranıyordu... O-nun'çin, yeni gelenler, bir makiyaj tazeleme, bir elbise değiştirme ve gene o sırada kolları düşük hayat arkadaşlarını son bir haşlamadan sonra soluğu kulübün bahçesinde a-lıyorlardı... Bahçe dört kısma bölün-müştü. Deniz kısmı, kumar kısmı, dans pisti, seyirci pisti... Ağaçlar, yüzeyi gölgeliyordu. Ortada bir fis-kiye, hatır için su sıkıyordu, âdet yerini bulsun diye... Turunculu ve alımlı bir blond hanım, göstermelik

beyaz şalıyla bir bronz omuz açık, öbür bronz omuz kapalı, kumar ta-rafına yürüyordu ağır ağır... Geçkin bir olgunluğa varmışlarinkinden başka, bütün dizler, ay ay meydana-daydı ve bütün oyluklar...

Bir hanım soruyordu yükseğe: — «O hayduda benzeyen adam, po-litikacı mı?»

Muhayyalesindeki haydutun görü-nüşünü, muhayyalesindeki politikacı-nın görünüşüyle karıştırmış olacaktı...

Yanakları değirmen taşının ara-sında ezilmiş benzeyen, zayıf bir zat, hırçın:

— «Neden Samet Ağaoğlu'nun hâlâ gelmediğini» bilmek istiyordu. Gar-sonların cevapları onu tatmin etmi-yordu bir türlü...

Derken efendim, kulübün deniz kısmından bir nümfa çıkıyordu, buğday rengi saçlarını sallaya sallaya ve mevzun bacaklarıyla kalkık gönülleri eze eze... Nümfa kaybol-luncaya kadar susuyordu gruplar...

Mini etekler savruluyordu savrula-bildikleri kadar. Arslan yeşellerin, ye-leleri alımlarına düşüyordu perçem perçem... İspanyol caz Ye-Ye'leştik-çe Ye-Ye'leşiyordu, yürekten!..

Herkesin ağzında bir hanımın is-mi vardı: «Handan Kefeli»...

Herkes, «Kulüp bu sene ölgün, po-litikacılar gelse de canlansa» diye beklemişti... Sabahlara kadar süren seanslar, politikacılar da can bırak-mamıştı ki... Asıl can, ekseriyeti teş-kil eden Musevi vatandaşlardaydı. Her biri birer Moşe Dayan kesilmiş-ti... Eeee, her yenilgi, her başarı; hele katığı olmayanlar tarafından böyle sömürülür...

Ada'nın eski sakinleri, deniz ke-narlarında villâlarda falan oturanlar, kulübü «snobe» ediyorlardı: «Ah, es-kiden... eskiden... eskiden...» diye.

Benim hatırladığım «eski», «çok ufak bir azınlığın «eskisiydi»... Genç-lere lütfen tahammül ediliyordu. Or-talık daha sâkinceydi. Bir aristok-rasi birbirini ağırlamakla meşgul-du...

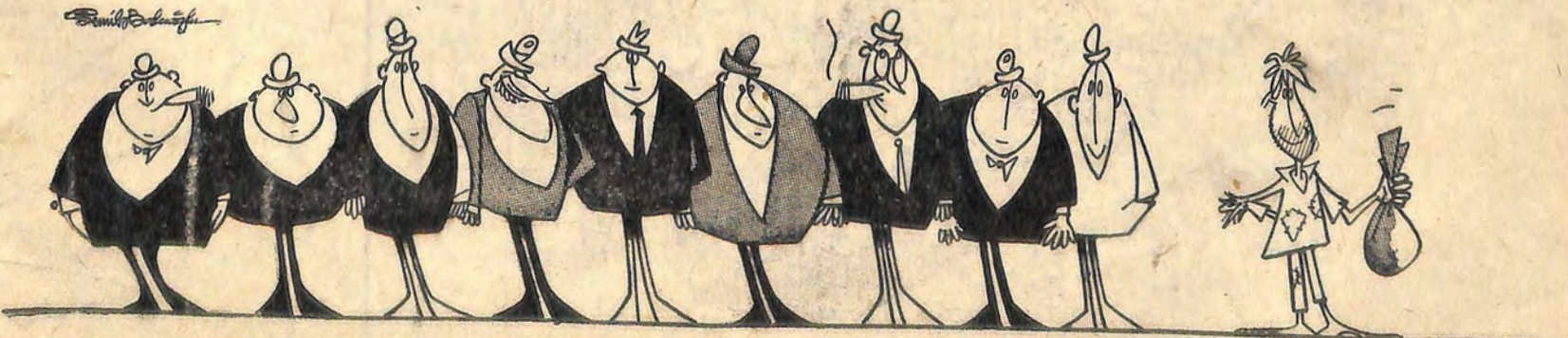
— «İşportacılıktan milyoner olan soluğu kulüpte alıyor...» (Yarıdan tezi yok, işporta satıcısı olalım, gel Akbaba!...)

Gene «eskilerden» bazıları kulübü terketmemişlerdi: Ahmet Borovalı, Melâhat Saka falan... Fakat onlar artık birinci plânda değildi. Sırala-rını savmışlardı...

Ye-Ye müziği kızıyordu... Moşe Dayan adayları hop hop hopluyorlar-dı...

O anda, Ada Kaymakamlığında (her gece düşün mü var orada ne?...) darbuka, tef, zurna sesleri yükseliyordu... Çamlıklardaki çöple-re, ton ton çöpler katılıyordu. (Ted-biri yok mu ki?...) Görmüş geçirmiş sâkin bir deniz, Ada'nın dört bir et-rafını, uzun vâdeli bir plân ile erit-meğe devam ediyordu!..

Nimet ARZIK

— Her yirmi kişiden biri vergi ödüyor. —

— Paketin içinde ne mi var?... Ne olacak, mayom!...

Dalga

Adam kahvede:
— Zeytinyağı işinin çözümüne çare buldum! diye haykırdı.
— Anlat bakalım, dediler.
Adam konuşmağa başladı:
— Yağa parafin katıcılar cezalandırılınca, sanki bundan sonra saf yağ mı yiyeceğiz?
Biri dayanamıyarak:
— Bırak bu lâfları da dedi, buluşun neymiş onu söyle!
— Ne olacak, dedi adam. Gıda

işini, en iyisi tek-el'e havale etmeli. Hiç olmazsa sorumlu bilir.

Başka biri atıldı:

— Tekel'e mi?... Sigaralar; kalitesiz, eksik, yırtık ve değişik çıktığı için mi?... Kibritler; çakar-ken kırılıp, elbiselerimizi yaktığı için mi?... Rakı şişelerinden su, bira şişelerinden asit çıktığı için mi?... Burada oturmuş, milletle dalga mı geçiyorsun sen? ...

— Kocasını o kadar seviyor ki, eskitmemek

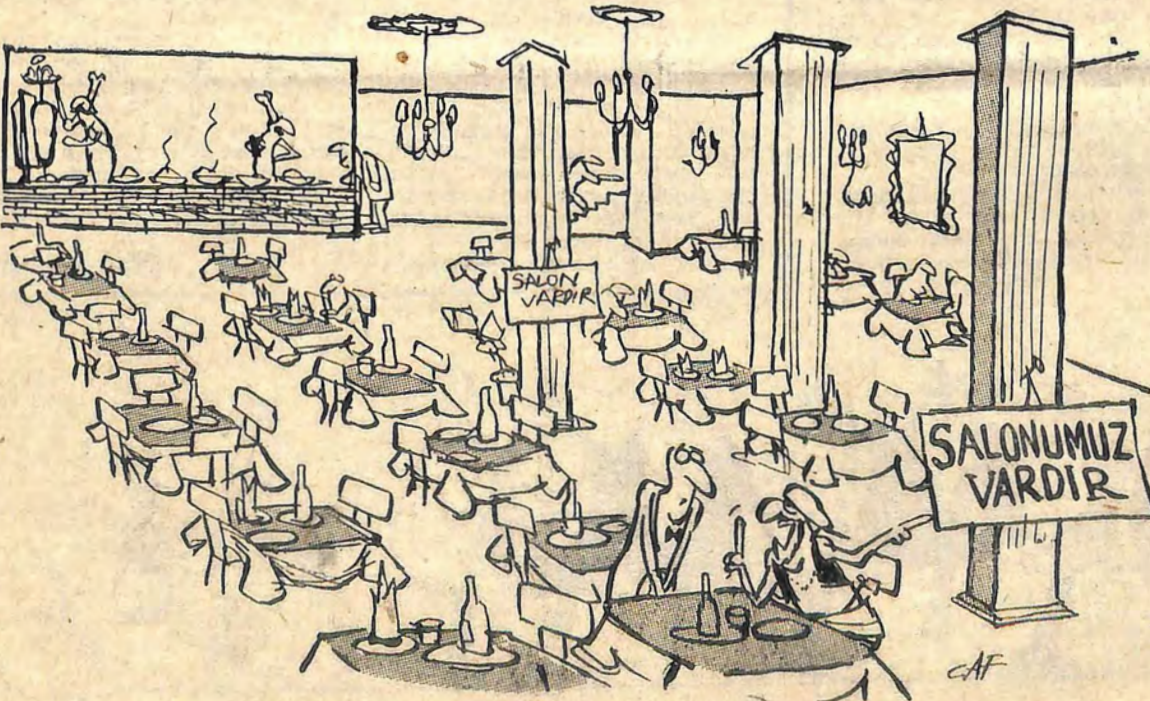
Şüphe

Genç şoför, karısına sordu:
— Sana bu sütyeni patron mu, yoksa hanımı mı verdi?
— Neden sordun?
— Patronun kiravatı ile hanımın kilotu aynı kumaştan da!...

Kaçak yolcu

Kaptan, gemide kaçak olarak yalanan serseriye sordu:
— Burada işin ne idi?
Serseri pişkinlikle cevap verdi:
— Arkadaşımı uğurlamaya gelmiş-tim. Gemi kalkınca burada kaldım.
— Peki, arkadaşın nerede?
— Anbarda, beni yanında bulduğun varilin içinde...

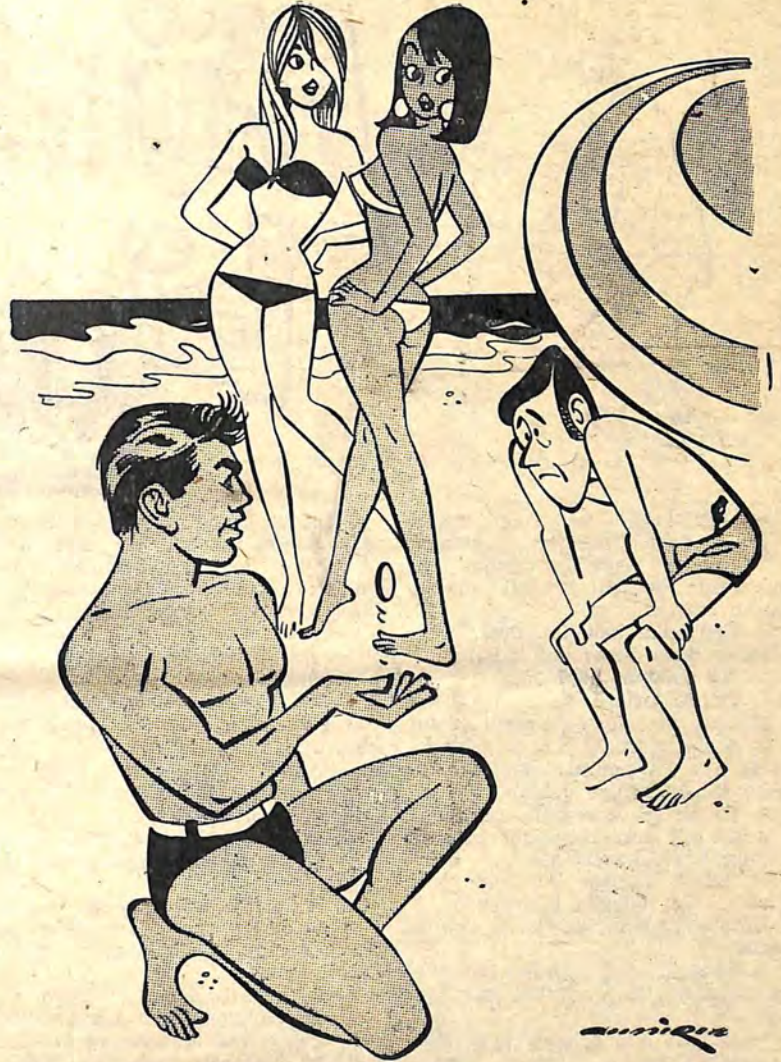
Semir Balıoğlu

— Getür bi porsyon salon!...

şka erkeklerle düşüp kalkıyor!

Kaba adam

Ressam, sergisini ziyaret eden sonradan görme kıyafetli, kaba tavırlı adama sordu:

— Tablolarınızı nasıl buldunuz beyefendi?

Adam dudak büktü:

— Salondaki tablolarınızı hiç beğenmedim. Hepsi berbat, sanat diye bir şey yok... Halbuki kapıya koyduğunuz tablo çok güzeldi. Ona aldarak girdim.

Ressam, alaylı bir gülümseme ile:

— Beyefendi, dedi. O kapıda gördüğünüz bir tablo değil aynadır!...

— Yazı gelirse sarışımı benim.. Tura gelirse esmeri benim!...

Taktik

Yağcının genç ve idealist oğlu babasıyla konuşuyordu:

— Mademki yağa parafin katıyoruz, hiç olmazsa fiyatını ucuzlatalım.

- Olmaz!
- Neden baba?
- İdare etmez.
- Ama fiyatı kırsak sürüm-den kazanmaz mıyız?
- Kazanamayız!
- Niye kazanamayalım?

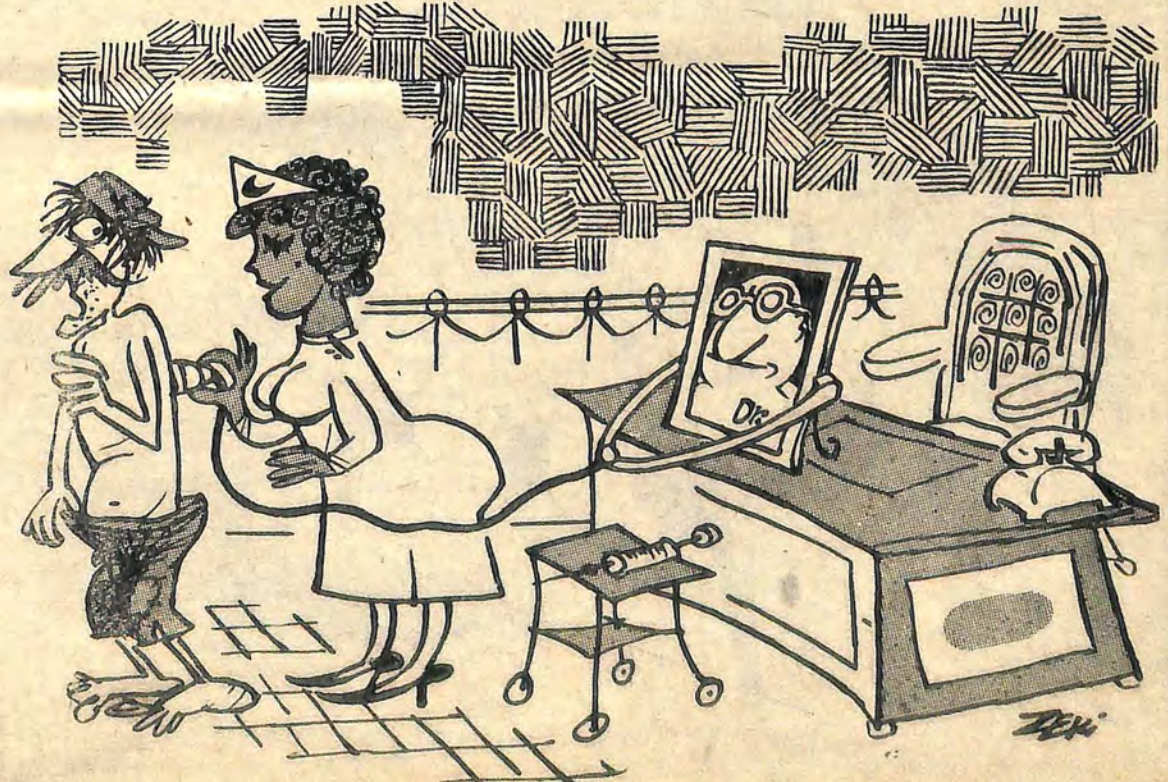
— Senin dediğin gibi fiyatı kırsak millete sırf parafin yedirmek gerekir ki, bunu da millet yutmaz. Onun için parafin miktarını çoğaltamazsın. Fakat fiyatı korkmadan yükseltebilirsin.

— Peki fiyat yükselince sürüm azalmaz mı?

— Azalmaz, bllâkis çoğalır.

— Neden?

— Çünkü yüksek fiyat daima şüpheyi siler, itimadı çoğaltır!

Birçok sağlık merkezi doktorsuz. — Gazeteler —

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Münâsîp bir suç Vedat Saygel

BAŞINDAKİ kalabalığı savan komiser, kasketini çıkartmış, ellerini saygıyla önünde kavuşturmuş, kapının dibinde dikilip duran adama:

— Sen anlat bakalım, dedi.
Biraz daha toparlandı adam:
— Ne anlatam bey?
— Gördüklerini...
Mahçup mahçup gülümsedi adam:
— Şimdi, gördüm desem yalan olacak bey... Ağşamınan vapurdan indim, zabah buraya geldim.
— Hiçbir şey görmedin mi yanı?
Adam bir süre düşündükten sonra, ümitsizce mırıldandı:
— Siftah Dopane rıhtımını gördüm. Sonra böyyük köprüyü...
Komiser sıkıntıyla yüzünü buruşturdu:
— Sana rıhtımı, köprüyü kim sor-du birader? Olayı gördün mü, olayı?...
— Kusura kalma, olay diye birini tanımıyorum beyim. Nireden, kimlerdendir acep?
— Yahu, diye bağırdı komiser, az önce ifadelerini aldığım adamların arasında çıkan kavgada gördüklerini anlat!

Adam boynunu büktü:
— Tövbeler olsun, görmedim bey... O adamları ne danırım, ne de dövlüşüklerini bilirim.
Önündeki dosyaları karıştıran komiser:

— Hımm, diye mırıldandı. Demek sen yenisin; meselen başka...
Hele şükür komiser anlamıştı. Rahatladı adam:
— He ya, yeniyim.

Komiser arandı, tarandı, karşısındaki adama münâsîp bir şeyler buldu. Polisin eline geçen kimse ya tanrıktır, ya sanıktır... Eh, önceki olayın tanıklarından olmadığına göre...

Sert sert sordu:
— Seni buraya kim getirdi?
— Bekçi Durmuş getirdi bey.
Zabıt memuru çabucak makineye bir kâğıt taktı, komiser kaldığı yerden başladı:
— Adın?...
— Tevellüt 1927. Susuz köylü Memiş oğlu Hıdır Satılmış.
Makinenin tuşları tıkırdadı.
— Anlat bakalım, nasıl geldin buraya?
— Bekçi Durmuş'la geldik bey.
— Bekçi Durmuş'un getirdiğini anladık canım. Getirililişinin sebebini anlatsana!

Kuzu kuzu başladı anlatmaya:
— Anadolu'nun hali malûm bey. İş desen iş yok, aş desen aş yok, buradaki hemşerilerimizin yardımıyla belki bi iş bulabiliriz diye düştük yollara.

Komiser yardım etti:
— Gelip baktın ki, burası sizin oralarından beter.
— Ağzına sağlık bey, essahtan öyle oldu.
— Bir süre aç kaldın.
— Sorma bey... Böyle olacağını bileydim çıkar mıydım köyden?
— Sonra şeytana uydun...
— Gurbet neler yaptırıyor adama, ona da uyduk!
Komiserin önünde faili meçhul suçlar dosyası vardı. Tombala çeker gibi sayfalardan birini kavrayıverdi.

«Suçun mahiyeti: Silâhlı soygun» yazıyordu kâğıdın başında. Devam etti:

— Köyden getirdiğin tabancayı satıp, parasıyla bir süre idare etmek varken böyle yapıp, adam soymayı tercih ettin!

Adamın gözleri yuvalarından fırladı:

— Aman bey gurbanın olam sus, duyan da essah sanar. Hani ben şeytana uydum dediysem, adam soydum demedim. Ona buna avuç açıp rezil oldum!

Komiser öfkeyle yerinden kalktı:
— Zabıtayı uğraştırma efendi! diye bağırdı. Ağzından dirhemle laf çıkıyor! Suçun ne ise kısaca anlat bakalım!

Adam, kapının dibinde büzüle büzüle nokta gibi kaldı:

— Bi suçum yoktur bey.

— Nasıl yokmuş? Utanmadan bir de inkâr ediyorsun. Suçsuz adam var mı memlekette? Kimi uyuşturucu madde kaçırıyor, kimi kadın ticareti yapıyor, kimi karışık yağ satıyor, kimi silâh kaçakçılığı, kimi soygun yapıyor. Boş duran var mı içimizde? En işsiz güçsüzlerimiz bile boş duracaklarına, ona buna sarkıntılık ediyor, adam çiğniyor, gözünün tutmadıklarını temizliyor! Beceriksizliğinden utanan adam yerin dibine geçti. Komiser de bağırdıkça bağırıyordu:

— Sen bizden değil misin yani? Başka dünyalardan mı geldin?

Suçlu suçlu mırıldandı adam:

— Sizden olmaz olur muyum? El-hamdülillâh hepimiz din kardeşiyiz,

hepimiz bu memleketin çocuklarıyız bey.

— O halde suçunu itiraf et de, bu iş bitsin artık.

— Suçum olsa canım kurban.

— Yahu hayatın boyunca hiç can yakmadın mı?

— Kusurumu bağışla, yakmadım bey.

— Kimsenin karısına kızına laf atmadın mı?

— I-ih.

— Söyle canın çekip bir mini etekliye de bakmadın mı?

Ağlayacak gibi cevap verdi adam:

— Midemizi düşünmekten elin bacaklarına bakmaya vakit bulamadım bey.

— Kimsenin malına sahip çıkmadın mı?

Cezasına razıydı adam:

— Ben kavruk kalmışım bey, diye inledi adam. Daha yedi yaşındayken geçim derdi omuzlarına bindiğinden hırsızlık yapmaya, başkalarının karısına bakmaya vakit bulamamışım. Köylü de benden ümidini kesmiş olmalı ki, iki lâfın başında, «Bu oğlanda iş yok» derlerdi. «Adam olmaz, olursa da yaşamaz» derlerdi.

— Demek suçsuzsun?

Adam boynunu büktü:

— Peki buraya neden getirdiler seni?

— Bütün bu saydıklarımı yapmadığım için getirdiler zaar.

Yerinden kalkıp, adamın yanına gitti komiser:

— Bak, dedi, suçsuz bir insan karakola getirilmez. Şimdi madem buradasın, bir suçun sanığının demektir. İnsanlık hâli... İşlediğin suç u nutmuş olabilirsin. Sıkma kendini. Şöyle otur, hatırlamaya çalış bakalım.

Adam oturdu ama hatırlayamadı.

— Peki, dedi komiser, bekçi seni nerede buldu?

— Dopane rıhtımında...

— Hımm.

Önündeki dosyadan, Tophane ve çevresinde işlenmiş, faili meçhul olaylar arasına girmiş suçları inceledi. Bir adam yaralamak, iki haraç almak, beş tane de rezalet çıkarmak vardı.

— Bak, dedi adama, şimdi istesek seni bırakırız ama, burada çektiğin bunca sıkıntıdan sonra bırakmak insanlığa sığmaz. Dur sana bir iyilik yapayım, üç aydan fazla ceza vermiyecekleri bir suç bulayım.

Suç bulmayı, iş bulmak sanan adam sevinçle yerinden fırlayıp komiserin ellerine sarıldı:

— Sağol bey, Allah duttuğunuzu altın etsin.

— Söylediklerimi unutma, iki haraçdan biri sensin. Yolsuz kaldıkça gözüne kestirdiğin esnafın kapısına dayanıyor, seni en az bir ay geçindirecek kadar haraç istiyorsun.

Adamın neşesi kaçtı:

— Becerebilir miyim bey?

— Mahkemede söyleyeceklerini ezberledin mi, elbette becerirsin.

— Maaş ne verirler acaba?

— Çok çok üç ay. Yemen içmen, yatman kalkman devletten. Eh, yeni çıkan kanunla haftada bir gün izin de verirler sana, oh, gel keyfim gel! Yiyip içip bana dua etsen yeter.

Adam sustu, zabıtlar tutuldu, yanına verilen memurla kapıdan çıkar-ken komiser:

— Bey, dedi, size bi zahmet bekçi Durmuş gelip beni sorarsa merak etmemesini, bana münâsîp bi suç bulup gönderdiğinizi söylersiniz deel mi? Oğlan bana bi iş bulmak için zabahtan beri koşuşup duruyordu da...

Vedat SAYGEL

Ruhçu bir parti kuruluyor. — Gazeteler —

— Arkadaşlar, şimdi partimizin tüzüğünü hazırlayalım!..

Yazısız

ONLARI, BİZE TERCİH EDERSE!

Buradaki gazeteler, İngiltere'nin Guernsey'deki hayvanat bahçesine, Rusya'nın bir geyik ve bir sincap gönderdiğini yazdılar. Yalnız Rusya değil, başka ülkeler de Guernsey'e hayvan göndereceklermiş.

Guernsey Hayvanat Bahçesi yetkilileri, bunların hediye olarak değil vazife icabı geleceklerini söylediler. Şöyle ki, her memleketin, en tanınmış birkaç hayvanını göndermesi suretiyle bu bahçede —yetkililerin deyimini aynen tekrarlıyorum— hayvanlar arasında bir «birleşmiş milletler» kurulacaktır.

Bundan sonra adımımızı dikkatli atmamız gerekir... İki bir silah sesiyle ürüttüğümüz Birleşmiş Milletler binası üstündeki barış güvercini «Burada huzur yok» diye Guernsey'deki «birleşmiş milletler» i tercih edip kaçarsa, biz insanlar için acı olur.

EN EMİN HAVAYOLLARI!

Afrika'da, Orta-Doğu'da falan yeni kurulmuş devletlerin havayolları ilanlarına bakıyorum, şaşmamak elde değil.

İlerlemiş ülkelere ait havayollarının bile kullanmadığı bir dille gazetelerde, duvar afişlerinde şöyle ilanlar veriyorlar: Bizimki kadar emin havayolu yoktur... Bizimki kadar emin uçak yoktur.

Düşündüm, pek de haksız değil iddialarında... Görüyoruz işte, karada neler olup biteceği öylesine belirsiz, istikrarsız ülkeler ki bunlar... Gerçekten en emin yerleri havadaki uçakları.

DÖNÜP DÖNÜP BAKIYORLAR!

Ben, «güzele bakmak sevap» diye bilirdim. Meğer, aslında, güzel karışan gelirken bakmak sevapmış da, geçtikten sonra dönüp bakmak artık sevap olmaktan çıkmış.

İstanbul'dan bir arkadaşım gelmişti Londra'ya. Bana «Yahu, buranın erkekleri dönüp kızlara hiç bakmıyorlar, neden?» diye sorduğunda

İNGİLTERE NOTLARI

Reşit
Aşçıoğlu

«Biz dönüp dönüp baktığımızdan hızlı ilerleyemiyoruz galiba» diye gülmüştük.

Fakat şimdi durum buralarda da biraz değişti. Mini-etekler öylesine kısaldı ki, İngiliz erkekleri bile «Ne oluyor?» gibilerden dönüp bakmaktan kendilerini alamıyorlar.

Artık ölçüyü iyice —ama, iyice— kaçırdıkları için mini-eteklere kızıyordum. Fakat geçen gün, bunlardan birinin kendini müdafaa sadedinde söylediğine hak vermek imkânsızdı:

— Bizim İngiliz erkeklerini dönüp baktırmak için, inanın, soyunmaktan başka çare yoktu!

ÜÇ YIL GARANTİLİDİR!

İsrail, yabancı sermaye celbetmek için bazı Amerikan firmalarına tekliflerde bulunmuş. Amerikan firmaları da «Geliriz ama grev meselesi ne olacak? İşçilerinize, meselâ üç yıl hiç greve girişmemeyi kabul ettirebilir misiniz?» diye sormuşlar.

Yani kanunda grev hakkı var, fakat yabancı sermaye gelsin diye bu hakkın kullanılmasına üç yıl ara verilecek.

Doğrusu, ben böylesine bir teklifi ilk defa duyuyorum.

Anlaşılan, gelişmiş sanayi ülkelerinin malları için beş yıllık garanti vermeleri, «Mallımız beş yıl bozulmaz» demeleri gibi, gelişmeye muhtaç ülkeler de «İşçimiz üç yıl bozulmaz» diye garanti vermek zorunda kalacakları!

250 YILLIK TİCARETE PAYDOS

Bakın, önemli bir noktayı göz önünden uzak tutmamak gerek...

Evet, bugün, Afrika'da bir sürü karışıklıklar oluyor, okula yeni başlamış çocuğun eline ilk defa olarak geçirdiği haritayı alelade kâğıt parçasıymış gibi yırtması düşüncesizliğini andırıcasına Nicerya'nın önce iki, sonra üç bölgeye ayrılıp ayrılverdiğini, Kongo'da ve kıtanın şurasında burasında çeşitli parçalanmalar olduğunu görüyoruz.

Ancak muhakkak olan bir şey varsa, Afrika'nın, medeniyet merdivesindeki tırmanışta büyük bir aşama yaptığıdır. İşte ispatı...

1717 yılından beri yani 250 yıldır kazan imal eden ve bunların büyük ebatlarını Afrika'ya satarak büyük paralar yapan bir İngiliz fabrikası, Afrika'dan hiç sipariş alamamağa başlamış ve imalatını durdurmak zorunda kalmış.

250 yıldır «kazan, kazan...» diye can atan Afrikalıların sipariş vermelerinin sebebinin anladınız tabii... Yerliler, beyaz insan eti yemiyorlarmış artık!...

SÖYLEYİN ALLAH AŞKINA

İki İngiliz öğrencisi Yunanistan'da tevkif edilmiş ve üç gün hapis yatmışlar.

Yeni rejim yetkililerinin onları neden yakaladıkları, kimin haklı kimin haksız olduğu önemli değil bizim bakımımızdan.

Bizim üstünde durduğumuz, bu iki İngiliz gencinin «Hapiste kaldığımız üç gün içinde bize yiyecek ve içecek vermediler» şeklindeki ifadelere.

Bu açıklamadan bizim idarecilerin —evet bizim idarecilerin, Yunan idarecilerinden bahsetmiyorum— ne kadar hatâlı oldukları meydana çıkıyor...

Yiyecek bakımından bir diyeceğimiz yok ama içecek bakımından çok hatâlı bizim idarecilerimiz... Mevcudiyet sebepleri âmmeye hizmetlerinin görülmesi olan bu idarecilerin, vazifelerini lâyıkıyla yapmamalarından ötürü, ikide bir bizi susuz bırakıp hayatımızı —arada sırada da olsa— zindana çevirmeğe ne hakları var?...

Yazısız

RADYODA şen bir ses «Turnalar uçun» diye şakımaya başlayınca Halil İbraam şöyle bir durakladı. Gavacı illez gene reklâm yapıyordu kerata!

Tam bir cıvare sarmak üzereydi ki, hacının Ali «Heey, Halil İbraam» diye bağırmağa başladı kahveden.

— «Ne va bee?» dedi.
— «Gel baken bi şuraya gadar.»
— «Ne etcen ülen?»
— «Gel sen bi kere.»

Halil İbraam bir «Lâ havle» çeke-rek kahveye doğru bir kaç adım yü-rüdü, durdu:

— «Söyle baken ülen!»

Hacının Ali:

— «Yoo!... Öyle herkesin içinde ol-maz. Yaklaş yaklaş!»

Halil İbraam yerinden kıpırdama-dı:

— «De hadi, şöyle ne söyleyecek-sen. İşim va şimdi...»

Hacının Ali:

— «De gidi Halil İbraam dee! Gel-sene be şuraya. Korkuyon mu yok-sa?»

Halil İbraam bir cevap veremedi. Korkuyordu ya. Şu yıkılası yerden. Şu netameli oaktan... Ne zaman i-şe gitmeye heveslense 'şu kahvenin önünden geçerken bir tilsim mi o-lur ne olur, şöyle bir uğrayıp sabah çayı içeyim, ya da hâl hatır sorup iki çift lâf edeyim derken, bir de bakar ki, zaman su gibi gelip geçi-vermiş de hiç haberi olmamış... Korkuyordu ya. Gözüm kahveyi fi-lân görmesin de ayağım bağlanma-sın diye önüne baka baka alelacele giderken, şu «Turnaların» da ediver-diği... Hacının Ali de yolunu mu gözlüyordu ne? Ama korkuyorum diyemezdi, serde erkeklik vardı:

— «Kimden korkacak mışım be?» diye soludu.

— «Ne bileyim ben? Belki de ben-den.» dedi Hacının Ali.

— «Bak şu üvez otunun lâfına. Senden korkan senin gibi olsun be!»

— «Hah şöyle be, gel gel, adam yimeyiz biz. Eğil de kulağına söyle-yivereyim» diye güldü hacının Ali.

Halil İbraam yanına gelince he-men kolundan tutup bir sandalyeye oturtuktan sonra, kahvedekilere şöyle bir göz kırparak kulağına bir şeyler fısıldadı. Halil İbraam birden gözlerini açarak bir «Allah Allah» çekti. Sonra da:

— «Yahu, ta oradan beni bunun

için mi çağırdın? Töbe estağfurul-lah!...» diye bağırarak gitmeye dav-randı.

Hacının Ali kolunu bırakmadı:

— «Ne o, niye şaşırдың? Ne var bunda? Hadi kaçma korkak» dedi.

— «Yahu bırak, işim acele...»

— «Hani sen beni her zaman ye-nerim der, öterdin. Erkeklik bu mu? Niye kaçıyorsun ha?»

Halil İbraam:

— «Yahu işim var, başka zaman oynarız, bırak gideyim... Karımı da-ha gün doğmadan yolladım tarlaya, bak ekmek çıkışı elinde... Geç bile kaldım, karı aç kalacak.» der demez de, kahvede:

— «Bak şu kılıbığa, karısından korkuyormuş meğerse!...» lâfları çal-kalanmaya başladı...

Ve dayanamadı Halil İbraam... İ-çinden, karısına da, birine de... «Bekleyiversin bi beş dakika daha. Ölmez ya. Şu zevzeğin susacağı yok. Bir de övünür şurda burda kaçır-dım, korkuttum diye. Beş paralık eder şerefimi. İyisi mi lâf yetiştire-ceğim kadar, bir iki oyun atıp ağ-zının payını verivereyim kerataya» diyerek oyun masasının başına çök-tü...

Bir iki el üst üste yeniliverince de kariyı filân unuttu.

Kadın, tam tepesinde ateşten bir tepsi gibi ısıldayan güneşe gözlerini kırptırarak bakıp elindeki çapayı attı:

— «Of anam of!...» diye içini çekti. «Ne gara gaderim varmış benim. Hep böyle yapar bu cavar herif! N'olacak, gene oyuna dalmıştır ga-vede. Güya erken gelecekti. Öğlen

oldu, geçti hâlâ yok. Sen git, ben hemen arkandan gelirim. Ekmek fi-lân da yapmana lüzum yok. Ben ba-zar ekmeğiyle helva, peynir filân getiririm sana. Sonra sen dinlenir-sin, ben çalışırım gayri. Demişti. De-mişti ya... Onun ipiyle kuyuya inilir mi ki?...»

Tam bu sırada bir kıpırtı oldu. U-mutlanıverdi hemen. Ama, 'kapı komşuları Ahmet'ti gelen. Ahmet, fi-dan boylu Ahmet bir de türkü tut-turmuştu hafiften:

«Turnalar uçun
Yaylıdan geçin
Sevdiğim görün
Selâmım verin
Turnaalar...»

«Sesi de güzel haa... Kendisi de aslan gibi maşallah. Hem çalışkan mı çalışkan. Karısı öleliden beri durmak bilmez, çalışmayla avutur kendini. Nerde benim hımbıl, nerde bu?»

— «Ameed, benim Halil İbraam'ı gördün mü?» diye bağırdı.

Ahmet iyice yaklaşıncı öktüzlere bir «Doo» çekip «Yoo» dedi. Sonra arabadan inip yanına geldi:

— «Boşuna bekleme, gelmez o... Kahvedeki dostları senden daha de-ğerlidir onun.» diye ekledi.

Kadın içini çekip:

— «Ekmek filân getirecekti de» diye mırıldandı.

Bunun üzerine Ahmet:

— «Daha önce niye demezsin? Bende var, getireyim de birlikte yi-yelim.» dedi.

Kadın:

— «Yoo. Olur mu? Zahmet etme. Ben biraz daha bekliyeyim.»

Ahmet:

— «Niye olmasın? Ayıbettin doğ-rusu. Biz yabancı mıyız?» diyerek a-rabadan ekmek çıkısını alıp geldi, bir ağacın gölgesine yaydı. «Hadi otur bakim, hadi nazlanma» diyerek elinden tuttu ve zorla sofraya oturt-tu. İkisi de bu birdenbire oluveren elele tutuşmadan gıcıkılarak bir süre susuştular. İkinin de gözleri çakmak çakmak. Bakışları bir sü-re kaçamak kaçamak... Kadın bir saniye, «Halil İbraam ne der?» diye düşündü. Sonra «Amaan, ne derse desin. Acımdan ölecek değildim ya.» diye homurdanarak atıştırmaya baş-ladı...

Ahmet helva paketini açarak, «Hiç yemiyorsun be» dedi.

— «Yiyorum yiyorum» dedi kadın.

— «Bundan da buyur bakım» di-ye helvayı işaret etti adam.

— «Yeter artık, doydum.»

— «Yoo, dünyada olmaz. Tatlı ye-medem yemekten kalkılmaz.»

— «Doydum Amet canım...»

«Canım» kelimesi içine işledi ada-mın.

— «Hayır, doymadın. Al bakim.» diyerek helvadan bir parça kesip u-zattı. Kadın almak istemez, Ahmet uzatır... Derken döküliverdi helva kadının üstüne. Ahmet mendiliyle helva dökülen yeri silmek isterken değiverdi eli diri göğüsle. Çoktan beri unuttuğu bir heyecanla ta için-den ürperdi. Tam bu sırada kadın ayağa kalkmak isteyince entarisi yırtılıverdi kalkmasına mâni olmak isteyen Ahmet'in tazyikiyle. Ahmet meydana çıkıveren bembeyaz teni görünce soğukkanlılığını kaybederek kadını kucakladı:

— «Çoktan beri yangındım zaten sana. Yazık ediyor senin gibi güzel kadına o herif. Senin dengin değil o. Paşalara, beylere lâyıksın sen. Ya-zık etme kendine. Ben olsam seni tarlaya filân göndermem. Dizi dizi altınlar, beşbiyerdeler takarım boy-nuna. Kendine acımıyorsan bari ba-na acı...» diyerek öpmeye başladı heyecanla.

Kadın bir iki direndi. Erkeğin mengene gibi kollarından kendini kurtaramadı.

En nihayet «Etme Amet, kocam geliverir» diyecek oldu. Erkek he-men ağzını kapadı:

— «Nerdeee... O oyun masasından kalkmak mı bilir?...»

Sarı toprağın üstüne yıkılıverdiler soluk soluğa... Havaya bir bölük tur-na uçu...

Halil İbraam sevinçle kalktı ma-sadan. Hacının Ali'ye:

— «Aldın mı ağzının payını? Bir daha öyle olur olmaz ötme. İşte bö-yle kesiverirler ibiğini.» diye gurur-lanarak kahveden ayrıldı.

— «Erkeklik nasıl olurmuş, erkek kımış gördünler gayri» diye söy-lenerek yürüdü. «Turnaalar uçun...» diye bir türkü tutturdu.

Erhan TIĞLI

Yazılı

A K B A B A

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İLAN FİYATI: Kapak içi, san-timi 25 lira, iç sayfalar 40 lradır.

Fiyatı: 100 kuruştur.

it Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 34 —

— Şu ne oradaki? diye sordum.
— Ne? dediler.
— Şu çalıdağlı asılı şey?
— Benim donum, dedi padişah.
— O buranın bayrağı değil mi?
— Ya, bayrağı ya, dedi ikisi de.
Sonra Vezir gelip yanıma oturdu:
— Doğru söyle gardsa, sen neredesin bu gafayı?
— Benim kafam kırık değil ki, dedim.
— Ulan, gafan gırık deel amma, bi dene doğru dürüst lâf ettiğin yok ki. Haşım'ın donuna bayrak diyon, bana Vezir diyon, bu düdüğe Padişah diyon.
— Vallaha sen söyledin, siz söylediniz bunları...
— Ne, kim, biz mi? Get oğlum get, bizim gafalar çok şükür daha sağlam...
— Yahu dün gece, toprak bir narçilenin içinden bana duman çektiirmediniz mi?
Padişah:
— Ulan Zakir, dedi, bu herif dün bizim dalgaya düştüğümüz zaman gelmiş olmasın?
Vezir sordu:
— Sen dün ne zaman geldin buraya arkadaş?
— Öğleden sonra...
— Aboooov, tam patatesi çektiğimiz zaman gelmiş. Ulan sahiden ben sana, vezirim mi dedim?
— Tövbe olsun öyle dedin.
— Aboooov!... Ya bu inek, padişahım mı dedi?
— Yoo, o bişly demedi. Onu da sen dedin.
— Gördün mü andavallı, dedi Padişah, sen beni padişah etmişin. Ben akıllıyım oğlum, öyle ipe sapa gelmez lâflar etmem.
Ağacın altına oturduk Vezir:
— Dün o senin çektiğin dumanı alamadık bugün? dedi.
— Niye? diye sordum.
— Yolsuzluk!...
— Para mı yok?...

— Anlaman gıt galiba?
— Bende var, dedim.
Padişah:
— Ulan sen polis molis olmyasın? diye sordu.
Güldüm:
— Değillim. Hiç polis surati var mı bende?
— Yoo, aptal köylü surati var...
— Nerelisin sen?
— Elâzizli.
— Köyünden mi?
— He...
— Buraya çalışmaya mı geldin?
— He...
— Bekâr mısın?
Birdenbire ağızından çıktı:
— Bekârım.
— İş bulabildin mi?
— Birkaç hafta buldum. Ama şimdiki çalışmıyorum.
Vezir:
— Arkadaş, vazgeç sen bu dalgadan, dedi. Biz düşmüşük bi kere İt Adası'na. Sen düşme.
Necmiye geldi gözlerimin önüne...
Avlu dalgalandı...
— Düştüm, dedim.
— Ver öyleyse mangli...
— Kaç lira?
— Kaç lira olursa.
— Elbiselerim karşıda.
Suya atladığımızda, Padişah arkamızdan bağıyordu:
— Çanakaleli Niyazi'yi şindiki anca Karasoku'daki kahvede bulun!..
Karşıya geçtik. Tavuk parasından beş lira tutuşturdu Vezir'in eline.
— Sen geç adaya, dedi. Ben şindiki yel olur uçarım.
İt Adası'na geçtim. Padişah, küçük bir kuşun tüylerini yoluyordu:
— Fakirin gıdası, dedi. Duzak gurdak şuraya. Günde en azından iki üç dene yakalar. Keşke bi dene de ekmek alsaydı Vezir. Ulan, oğlanın ismini vezir goydun getti be... Tam yakışır tintona bu... Sen bilmen onun babasını, sokaklarda armut satardı. Halo derlerdi adına... Ama, Al-

lahsınız selesinde bir günden bir güne sağlam armut görmedim. Hep çürük satardı. Sonra en çürüklerini de kendi yedi. Tabii anlıyacağın, günün birinde çürük armut yiye yiye garnı da eyicene çürüdü getti. Bi gece sabaha kadar guş cülüğü (1) gibi bağırması, sabahın da Ezrailen beraber uçup getmişler Allahın yanına...
Kuşun tüylerini yolmuştu. Karnını çakırıyla boşalttı. Nehrde yıkayıp geldikten sonra çalı toplamağa başladı. Bir deyneğin ucuna geçirdiği iki lokmalık et parçasını ısı alevin üzerinde döndürmeğe başladı. Gözüne kaçan dumanları eliyle savurduktan sonra:
— Lan niye geldin be bu memlekete? dedi. Bura memleket mi yani? Yarısı aç, yarısı tok... Diğer yarısı da ağzına kadar tok. Heriflerde araba var, köşk var, fanos gibi avrat var... Hele toprak... Dinime Allahıma padişah onlar lan, onlar... Biz gafayı bulunca padişah oluyorum ama, onlar gafayı bulmadan oluyorlar. Alıp getirecen o inekleri bu İt Adası'na, dinime Allahıma nah şu benim donum kadar ufalırlar... Herifler alışmışlar löküs hayata. Bizimki de hayat mı yâni? İt hayatı.
— Ne iş yaparsın sen? diye sordum.
— Ne iş olursa... Amma esas mesleğim boyacıdır. Vezir de esaslı dokumacıdır ha. Ama davarın kıcı iş tutmaz. Bi fabrikada iki günden fazla çalıştığını gömedim. Ya ustabaşını döver, ya gısim şefinin anasına avradına söver. Ona göre, ne dalga geçtiğine garışmalıymışlar, ne de balyaların arasında uyku kestirdiğine. El heç boş yere para koklatır mı lan insana? Geçenlerde Alamana girdi, üç gün çalıştı, fazla deel. Almış ustabaşını garışısına:
— Sen ne aylık alıyon lan? demiş. Ustabaşı da, şu kadar demiş Bu sefer Vezir:

— Allahsız, akşama gadar burda dalga geçiyon, benden fazla para alıyon. Benim makinenin başında anam ağılıyor, senden az alıyorum. Revayı hak mı lan bu? demiş. Ustabaşı da:
— Az geliyorsa, çeker gidersin, demiş.
Bu sefer fabrika müdürünün garışısına çıkmış:
— Sen ne alıyon müdür efendi? demiş. Müdür:
— Sana ne ulan? diye bağırması.
— Nasıl bana ne lan? demiş. Bizim anamız ağılıyor içerde çalışırken, sen burda akşama kadar yan gel yat, on gışlın aldığını al... Revayı hak mı lan bu? demiş. Müdür:
— Sen bana sabır ver Yârabim, dedikçe, bizim Vezir:
— Ulan, Allah size vermez sabır, verse verse bizim gibi açlara, dokumacı Zakir'lere verir, diye bağırması.
En sonunda iki işçi, bizim Veziri saltanatla atmışlar dışarı.
— Vezir bekâr mı? diye sordum.
— Bekâr... Kim verir ona kız, bana kız? Hem nereye gelin getirecen? Tiri tak tak, şahî merdan... İt Adası'na mı gelecek gelin? Hani ya gardsa, bu adaya İt Adası derler ya, bizim gibi itlerden başgısı uğramaz bu adaya. Çocukluğumdan beri gelirim, bi dene sahici it görmedim desem inan...
— Ayakkabı boyacısı mısın sen?
— Töbe de be gardsa! Bak bakalım şu sifata, heç çingenelik var mı? Zenaatkârım ben, zenaatkâr... Hem de bizimkisi ince zenaat...
Kuş kızarmıştı. Yarısını bana uzaştı, yarısını da kendi ağzına attıktan sonra:
(Devamı var)

(1) Cıvıv.

Reklâmınızı gazete ve dergilerle
değerlendirin!

BASIN İLÂN KURUMU

Yurt içi ve yurt dışı reklâmlarınız için hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK:

Cağaloğlu Türkocağı caddesi No 1 -İstanbul
Telefon : 276600 - 276601
Telgraf adresi : BASIN KURUMU

(Basın : 21709 — 133)

Milletler Gülüyor

Yıldız namzeti

Bir film prodüktörü yıldız namzetlerinden biriyle geceyi bir otelde geçiriyordu. Gece yarısı kızı uyandırarak:

— Beş dakika kadar yanından ayrılp banyoya gideceğim, dedi.

— İyi ya, bunun için ne diye beni uyandırıyorsun, diye kız bağırdı.

Prodüktör gülümseyerek:

— Kızma yavrum, yerimi kimseye vermeyesin diye söyledim, dedi.

Tiyatroda

Madam Durand arkadaşına eğilerek:

— Bu genç adamın durmadan bana bakmasına tahammül edemiyorum, dedi.

— Hangi adamın?

— Dur birden bakma... Üç sıra arkamızda oturan sarışın, gri elbiseli adam...

— Burada yıkanamazsın amma, evimde güzel bir banyo var!..

— Söyleyin, mayosuz denize gırsam balıklarınızı korkutur muyum?

MESELE

Son derece iyi ve sadık bir koca olan Olive bir gün bir iş yüzünden oturmakta oldukları Marsilya'da karısını bırakarak Paris'e gitmek zorunda kaldı. İlk defa gördüğü başşehir kendisinde şimdiye kadar tanımadığı, içinde saklı yepyeni bir kişilik yarattı. Bu yeni şahsiyeti çeşit çeşit eğlenceler istiyordu. Olive, Paris'te bulunduğu altı gün süresince nefsiyle mücadele etti durdu. Ama dönüşüne bir gece kala kendini tutamayarak Kartie Pigalle'da tanıştığı bir kızla bir otel odasına gitti. Kız son derece güzel ve câzipti. Uzun süren bir kucaklaşmadan sonra Olive esefle başını sallayarak:

— Ne yazık ki küçüğüm, sen karımın bana yaptıklarını başaramıyacaksın, dedi.

Kız güecnik, sitemli bir sesle:

— Neden? Ben mesleğimi bilirim, senin bundan haberin yok galiba! diye cevap vererek istekle Olive'e dudaklarını uzattı. Kucaklaşmaları ve sevişmeleri sırasında Olive ikide bir başını bir tarafa çevirerek:

— Hayır, hayır, sen hiçbir zaman karımın bana yaptıklarını başaramıyacaksın, diye mırıldanıyordu.

Kız aşk oyunlarının hepsini denedi. Ama her ne yaptıysa Olive ona karısının yaptıklarını yapamayacağını tekrar edip duruyordu. Nihayet sabrı tükenen koket:

— Hay şeytan! diye bağırdı. Senin o kart şıllık karın neler yapıyormuş söyle bakalım?

Olive kederle başını salladı:

— Bilmek mi istiyorsun? O seviştikten sonra benden para almazdı.

ALDANIŞ

Moris, bir arkadaşının işleri hakkında görüşmek için evine uğradı. Konuşurlarken gözleri koltuklardan biri üzerine rastgele atılmış olan bir kadın kilotuna ilaştı ve benzi sapsarı oldu. Lüks ipek pembe dantellerle süslü olan bu kilotu nerede olsa tanırdı. Derhal arkadaşının üzerine atılarak boğazını sıkmağa başladı:

— Serseri!... Ahlâk düşkünü herif!... Demek karımla ilişğin var ha!...

— Deli mi oldun? diye arkadaşı cevap verdi. Benim karına saygım var, seni de ne kadar çok sevdiğimi bilirsin. Hem ben bir arkadaşına bu alçaklığı yapmam...

Bunun üzerine ziyaretçi, koltuk üzerindeki pembe kilotu gösterecek:

— Ya bu? diye gürlledi. Bu ki-

lot buraya kendi kendine mi geldi? Ben karımın iç çamaşırlarını tanımaz mıyım sanıyorsun?

Geniş bir nefes alan arkadaş kâhkahalarla güldü:

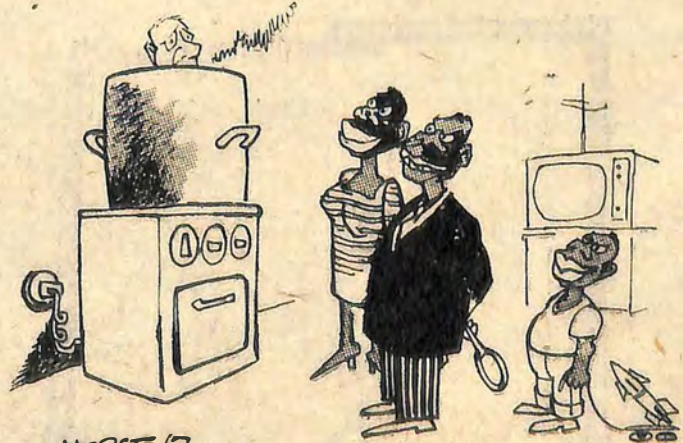
— Hah şimdi anladım... Öyleyse merak etme dostum, bu kilot belki karındır ama onu buraya o getirmedi. Ben, hizmetçiniz küçük Janine ile ara sıra sevişiyorum. Dün gece buradaydı. Muhakkak ki onu karından aşımıştır. Görüyorsun ya işler zannettiğin gibi öyle korkunç değil!

Ama ziyaretçi daha da çok hidetlenerek yüzü mosmor oldu:

— Öyle mi zannediyorsun? Hem benim hizmetçimle yatıyor-sun, hem de bunu normal buluyorsun! Ah o küçük şıllığa bunu ödeteceğim, ödeteceğim ama ilk önce senin kafanı kıracağım!...

Kalkınmadan önce Afrika...

Kalkınmadan sonra Afrika!...

Herkes derhal farkediyor... Tursil daha beyaz yıkar!

Tecrübeli ev hanımlarının tercih ettiği. Tursil:

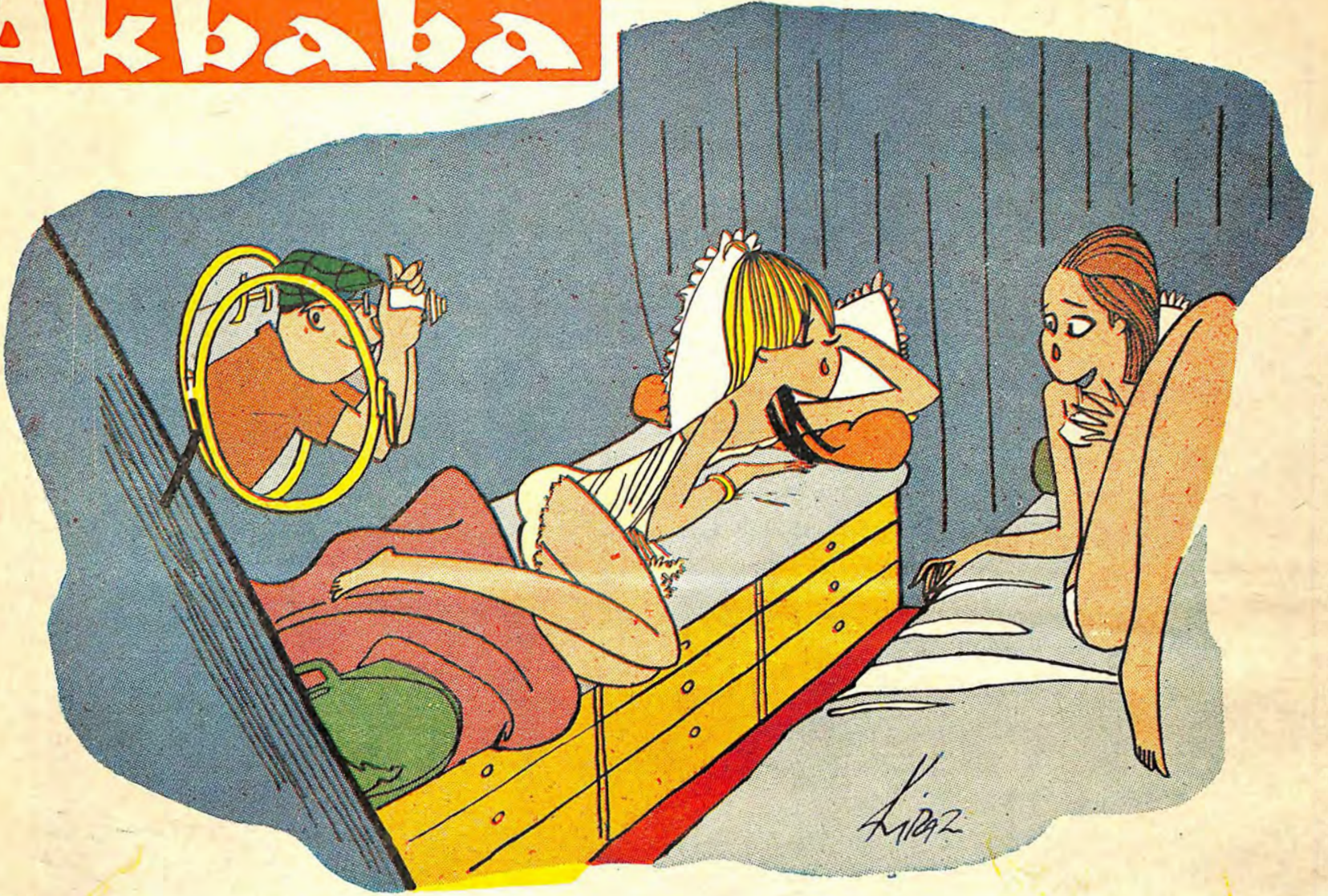
- Daha beyaz yıkar,
- Çamaşırları yıpratmaz,
- Elleri bozmaz.

Tursil'den şaşmayınız.

Siz de çamaşırlarınıza Tursil beyazlığı veriniz

Akbaba

— BİRAZ YORULDUK AMMA , GAZETECİLERİ DE İYİ ATLATTIK !

— İŞTE DENİZ CANAVARI GELİYOR ... , DEMEKLE ANNEMİ
FENA HALDE GÜCENDİRDİN ..

— FERMUAR ÇÖZMEYİ HER ERKEK
BECEREMEZ NEYSEKİ BENİM
TECRÜBEM BÜYÜK ...